

ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

SEPTEMBER No. 8 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 8 ВЕРЕСЕНЬ

SEPTEMBER No. 8 Vol. XXXIII

Л. Костенко: Висота	1
Ось і осінь вже прийшла	1
О. Щур: Про "Гостинець" Валентина Мороза	2
М. Кічоровська: Роля жінки в американській революції	2
М. Пежанський: Значення фотографії у архівній документації культури	5
Ювілейний дар. Відкриття музею. Наша обкладинка	6
Л. Костенко: Знайдена тінь	7
Літературно-наукові конкурси Л. і П. Ковалевих	7
О. Климишин. К. Кривуцька — мистець живого слова	8
Т. К. Два профілі Нові видання	10
А. Смеречинська: Послухаймо, діти, казку	11
Н. Стецьків: Інтерв'ю з Є. Мазепою	12
Що читати.	13
Тільки між нами і телефоном Л. Калинович	14
І. Фединишин: Л. Мазяр	15
Є. Ярошинська: Гість	16
Спонзори і стипендістки з Бразилії	17
Вісті з Централі	18
СФУЖО	19
Our Life	21
Наше Харчування: Л. Гриців. Обідаємо удвох	26
Вишивка: Осіння куртка	27
Н. Сенник: Дожінчена казка. (Д-р Єржаківська)	28
Хроніка Округ. Округа Філадельфія	29
Посмертні згадки	33
Розвага-забава	34
Замість квітів. Загальні збори	36

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокі число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкєвич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чікаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

Ось і осінь уже прийшла

Швидко минуло літо. Надто швидко. Під час наших подорожей та перебування в таких місцевостях, куди приїжджають відпочивати знайомі і незнайомі земляки з усіх усюдів, з різних континентів, країн, околиць, — не один із нас мав змогу розмовляючи довідатися про те, як живуть вони в різних країнах поселення, а теж як живуть вони в Україні. Зібрати та порівняти всі, такі різні умовини життя, різні не тільки в матеріальному значенні, але теж у культурних проявах, у організованому житті, у вихованні молоді — не можливо. Все таки після кількох таких зустрічей а теж після розмови із тими, хто їздив чи то до західної Європи, чи до Польщі чи на Україну, приходять на думку деякі порівняння "тут і там". Порівняння, які повинні б у висліді штовхнути на деякі висновки, постанови, оцінки тих умовин, які маємо тут, та й на призадуму, чи ми ті умовини використовуємо як слід, чи користуємо з того доброго, що нам ця країна дає, чи вміємо відрізнити те, що слід нам тут прийняти, а що, може, треба б оминати на нашій життєвій дорозі.

Під час однієї скромної вакаційної імпрези жінка, якій доля веліла жити відокремлено від нашої спільноти, хоч і в Європі, прислуховувалися програми і врешті висловилися:

— Які ви щасливі, що можете слухати тих пісень, приглядатися виступам молодих. Мені цього бракує вже стільки літ...

Коли це послухати, то програма, така подібна до тих, які оглядаємо щорічно, стала видаватися цікавішою. Усе те, що, інколи, вже починає нас нудити чи втомляти, набрало начебто наново значення. Ми трохи засоромилися, що заздалегідь наставляємося критично до всіх тих академій, концертів, виступів, які часто цікавлять тільки тих, хто на них виступає та їхніх родичів. Вистачить подумати, як воно було б, коли б ми того всього не мали.

Не менш цікаві враження в тих, які їдуть чи то в Україну чи до Польщі. Враження різні. Інколи після короткого перебування, і то в одній місцевості, після зустрічі з такими чи іншими, випадковими людьми, наші мандрівники витягають свої власні далекосяжні висновки. Оцінюють Україну та весь Радянський Союз за своїми враженнями, інколи випадковими. Але завжди і всюди повторяється одне: враження, яке робить наша тутешня молодь та, на тих хто живе дома, в Україні чи в Польщі. Особливо, коли ця молодь говорить добре по-українськи, хоч приїхала з Америки, а ще більше, коли має знання про Україну. Не згадуючи про політичні питання, але про культуру, історію, літературу, географію, природу, звичаї.

А це знову насосує нам роздуми, чи вповні використовуємо ті можливості, які існують тут для того, щоб навчитися, досконалити не тільки мову, але й знання про Україну. І треба собі ясно здати справу, що тут далеко не все гаразд.

Існують українські школи, не тільки школи українознавства, але загальні школи, середні та нижчі. І тим школам загрожує брак учнів. А треба при цьому зазначити,

ЛІНА КОСТЕНКО

ВИСОТА

Хто знає круті підйоми,
ходив на високі мости,
тому, напевно, знайоме
чуття — боязнь висоти.

Спочатку провалля зяє,
Обрій не має меж,
І страшно стояти скраю:
здається — ось упадеш.

А потім збереться на силі,
поглянеш спокійно вниз
і все побачиш в тій хвилі —
до найдрібніших рис...

Пишу про це неспроста
поезія — теж висота.

(Л. Костенко. Поезії. Вид. Смолоскип 1969)

що ті школи, переважно, ведені на високому рівні. Наприклад, школа св. Юра в Нью-Йорку має найкращі виследи у змаганнях поміж усіма католицькими школами Нью-Йорку, особливо в таких дисциплінах, як математика, англійське тощо. А учнів дедалі менше! Правда, деякі родини перенеслися поза осередок життя українців і треба б дітей довозити здалеку до української школи, але хіба вислід не вартий зусилля?

Правда, не всі школи українознавства ведені на належному рівні. Методи бувають застарті, короткий час не вичерпує всього матеріалу, так що треба б вибрати з цілоти курсу наприклад, літератури те, що важливіше; що цікавіше, що може більш захопити учнів. Те саме мови, де більш уваги треба б присвятити поширенню словника, який переважно не виходить поза домашнє співництво.

Наука української мови та прив'язання до неї починається вже в дошкільному віці. Союз Українок Америки організує і веде світлички не тільки для дітей, які володіють рідною мовою, але теж для тих, які дома говорять по-англійськи. Навіть якщо до такої світлички треба дитину везти здалеку, то це "оплатиться", бо ж звітлія дитина привозить перші основні відомості і прив'язання до свого рідного.

Маємо в університетах курси української літератури, мови, історії. Маємо свої катедри, інститути. Але часто вони нечинні з браку учасників. Минулого року Мерсі Коледж зорганізував курс української культури, але не можна було його зреалізувати, бо в цілому Нью-Йорку не знайшлося 10 (так, так, десять!) студентів, які б знайшли час та можливість і охоту цей курс вислухати.

Тож на порозі нового шкільного року треба перевірити наші плани. Не може існувати любов до батьківщини, якщо вона не пов'язана із знанням про неї. А як же ж хочемо ширити правду про Україну, коли так мало про неї знаємо?!

На обкладинці: "Спиці" - пасмо Чорногори. Світлив Роман Крохмалюк

On the cover — "Спиці," a Carpathian mountain range. Photographed by Roman Krochmaluk.

На уродини свого сина Валентин Мороз написав "Гостинець". — На мою думку цей есей він написав також і для нас: старших і молодших.

Цей есей можна сказати є квінтесенцією розвою духовости Валентина Мороза.

Він сподівається побачити свого сина.

До царства сірого холоду прийде до нього з іншого світу, з далекої Волі — син. Тут Мороз протиставляє себе як советського громадянина в неволі, а син уже є на порозі пробудження національної волі. В синові все буде нести знамено Волі: його вигляд, постава, він навіть принесе зі собою "золотого півня" — символ пробудження. Півень провіщає день по ночі. Будить людей зі сну до життя. В святім Письмі півень пробуджує в апостоли Петрові стійкість до його Учителя. Тепер в Україні люди прикрашують свої будинки візерунками півня, бо чекають його співу щоб сповістити прихід волі.

На підставі "Замість останнього слова" зрозуміло стає, що молодь в Україні розуміє поважну сучасну ситуацію, і вже їм не вистачають казки, "що

ніс через дорогу заєць". Вона, ця молодь чекає і приглядається до дорослих "з чим прийшов?". Чим більше вони довідуються тим більше зростає їхнє зацікавлення життям. Цитую: "і все тяжчають гостинці, що їх приношу тобі".

Коли народився син, була велика радість. Світ перемінився у пісню, але рівночасно ворухнулась тривога, що він дасть цій дитині? яке місце в світі він приготував своїй дитині? Не "що" він дасть, але ким він буде? Перед ним стала проблема відповідальности і обов'язку батька супроти дитини.

Він має сина, а він сам є "гвинтиком" у великій системі. Він має сина, а сам він ще не пізнав свого коріння. Він має сина, а він ще не є повноцінною людиною.

Як він може виховати сина коли: цитую

"Бо вже є ти — а я ще ніякий

Бо вже є ти — а я ще випадковий

Бо вже є ти — а я ще не став собою".

Це почуття відповідальности і обов'язку перед будучністю сина створює в ньому неспокій, який дає йому силу до змагу.

РОЛЯ ЖІНКИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ РЕВОЛЮЦІЇ

МАРТА КІЧОРОВСЬКА

Історію, якої сторінки є записані переважно чоловічими іменами, доповнюється тепер дослідженням жіночої ролі. Не дивно, що в 200-ліття американської революції появляються різні академічні праці, популярні статті, а теж виставки присвячені ролі жінки у визволенні американських колоній, з-під великобританської влади. Немало є жіночих імен відомих з часів революції; наприклад, Абігейл Адамс (хоч усі скоріше згадують її чоловіка Джана Адамса). Є і героїчні постаті жінок, які боролися за волю колоній, наприклад т. зв. "Molly Pitcher". Ще більше жіночих імен знаходимо в легендах, яких ніколи не можна було перевірити, але які вказують на те, що ті жінки були активні й відважні.

Американська жінка переходила важку життєву школу. Вона займалася виключно домашньою господаркою, а це ж маловдячна і невпинна робота. Освіта жінок не вважалася важливою. Їх не приготувляли до незалежного життя, хоч дівчина мала право успадковувати нерухоме майно. Бути "старою панною" було небажаним, а після одруження жінка не мала ніяких політичних прав. Її в'язали архаїчні англійські шлюбні правила, які давали чоловікові повну владу над жінкою, її дітьми та над її власністю як особистою, так і нерухомим майном. Тому під час революції, коли Континентальний Конгрес враз з зборами поодиноких штатів, заявив, що уряд має право конфіскувати і продавати нерухоме майно лоялістів, багато жінок покривджено, бо жінка не

завжди погоджувалася з політичними поглядами свого чоловіка. Краще повелось жінкам патріотів, які займалися справами своїх чоловіків в часі їх неприсутности.

За новим правом колоній становище жінки покращало. Жінка з чоловіком підписували документ, який дозволяв їй зберегти для себе своє нерухоме майно. Але поза тим жінка залишалася далі позбавлена прав.

"Патріоти" вимагали усунення "оподаткування без представництва" але своїм жінкам відмовляли того ж самого права. Лиш в одному штаті Нью-Джерзі було дозволено жінкам голосувати 2 липня 1776, два дні перед проголошенням Деклярації Незалежности. Цю заяву про право голосування для жінок у штаті Нью-Джерзі скасовано у 1807 році. Усі штати заявили в своїх конституціях, що голосувати можуть тільки чоловіки білої раси.

Переважно панував погляд, що жінкам краще не показуватися в чоловічих кругах. Тому в загальному жінки не були політично активними. З листування Абігейл Адамс з її чоловіком, членом Континентального Конгресу Джаном Адамсом, який пізніше став президентом США, ясно видно, що вона дуже добре розумілася на політичних і суспільних справах і не раз впливала на рішення свого чоловіка. Але, коли Абігейл заступилася за жінок, він не піддався. Вона передбачувала, що жінки, які не мають права голосу ані свого представництва, готові перевести свою революцію, але він з того сміявся.

Він приносить гостинці — відкриття правдивого обличчя советської системи ("Зі заповідника Берії"), другий гостинець — самотність українського народу ("Хроніка Опору"), повноцінна людина ("Серед Снігів"), а дальший про власний народ і його ціль ("Мойсей і Дантан").

Приходить другий арешт і паде визов "будем битись". Серед страшних тортур і понижень гартувалась воля — "не покайтесь — дати іншим приклад". І дух поборов тіло. І стане він перед сином знищений фізично, але духом твердий. Став він чистий для сина, для нас всіх, для наших дітей і це теж гостинець від нього.

Він візьме від свого сина щось і понесе зі собою в тюрму на свою постіль тверду, але чисту — це, що він візьме від сина зі собою це любов до сина, до нас, до батьківщини, до Бога, і заховає в собі і закрие панцером їжачих голок перед ворогом і не дасть себе нічим взяти.

Ця любов виповнить ціле його єство і з неї зродиться тверда постанова — гостинець, проти нелюдського насильства, проти потоптання людської гідності — навіть коштом власного життя.

Мені здається, що при писанню цього есею в Мороза назріла постанова голодівки, бо в квітні на побаченню він про це сказав своїй дружині, Раїсі. На це син закликав "тату, нам треба, щоб ти жив", на це була відповідь: "сину, мені здається, щоб ви жили, мені треба вмерти".

За п'ятдесят літ існування Советського Союзу голодівка Мороза перший раз принесла майже все-світній протест проти насильства.

За двадцять п'ять літ перебування нашої еміграції поза межами батьківщини не вдалося видвинути так ім'я України і зацікавити світ, як це зробила голодівка Валентина Мороза.

Ми небули байдужими до його акту і він нам за це подякував. А як ми можемо йому подякувати? Ми повинні виробити в собі почуття відповідальності перед нашою молоддю і своїм поступованням дати їм добрий приклад, щоб ми могли сказати за Морозом:

"Ще день, ще ніч — завтра...
Вже маю з чим увійти до тебе".

ОКСАНА І. ЩУР

Розлючена Абігейл написала листа до Mercy Otis Warren, (яка пізніше написала історію американської революції під наголовком History of the Rise, Progress and Termination of the American Revolution) і вони спільно вносили петиції до Конгресу за: 1) право голосування, 2) компенсацію за грабунки особистого і нерухомого майна американськими і великобританськими вояками, 3) охорону перед насилуванням великобританськими вояками.

Ті поступові американські жінки заохочували загал жіноцтва до активної участі в політиці. Вони підтримували бойкот імпорту з Великої Британії. Важко сказати точно, скільки було жінок "патріоток", бо було багато неутральних, а теж були такі які протиставилися роз'єднанню з Англією. Перед 1776 роком жінки в більшості не цікавилися незалежністю і вважали, що "патріоти" — це радикали, які є загрозою для здорового спокійного суспільства. Але теж багато визначних жінок активно протестували проти податків на імпортовані товари і бойкотували англійські вироби, а головно чай, який був популярним напитком в Америці. Бойкотовано теж мило і сорочки з Англії: ткали самі полотно і шили сорочки для своїх родин і для американського війська. Вони жертвували олив'яну посудину для виробу гарматних куль. Жінки перебирали в свої руки ведення господарки та справи своїх чоловіків, які боролися за незалежність колоній. Часто жінкам доводилося самим боронити господарство від нападів "льоялістів" британців чи геських вояків.

Абігейл Адамс також глибоко відчувала несправедливість суспільного положення негрів: як це можливо, щоб ті, які боролися самі за волю, не

дозволяли іншим жити в свободі? Терпіння невольників були страшні, але негри навіть визволені з рабства не були зрівняні в правах з білими громадянами. Вони не мали права голосувати, хоч платили податки так як і білі.

У ті часи нечуваною подією було, щоб чорна жінка здобула якесь становище в американському суспільстві.

Філіс народилася в Африці. Її взяла до себе священнича родина Вітлі. Була вона від молодости хвороблива, але проявляла здібності так, що її вчили не тільки Біблії, але теж історії, географії, латини та природознавства. Філіс почала писати поеми. Вони не мають великої літературної вартости, але були на рівні творів тогочасних американських авторів. Філіс прийнято в літературні круги. Її поеми друкувалися і були дуже популярними. В 1773 році появилася друком збірка її поезій в Лондоні п. н. Poems on Various Subject, Religious and Moral. Перекладено цей том на різні мови. Написала вона поему в честь Джорджа Вашингтона та післала її йому. Генерал Вашингтон не тільки прийняв її, але й особисто подякував.

Жінки займали другорядне місце не тільки в політичній, але і в релігійній сфері. Під час революції постали в Америці нові секти: квекери, шекери (Товариство Анн Лі) і Товариство Джемайми Вілкінсон, в яких жінки займали провідні ролі. Ті секти проповідували пацифістичні ідеї, так що патріоти підозрівали їх, що вони є противниками незалежності колоній. Тому то тих жінок часто арештовано.

Одним з найцікавіших проявів революційної активності жінок були їх відважні, часами нелегальні, військові акції. Континентальна армія з рішення Конгресу постала 1 січня 1776 р. Сформовано 26 полків піхоти, 1 полк стрільців та 1 артилерії, до яких покликано добровольців. Жінок до війська не допущено, але вони знайшли для себе відповідні зайняття. Були вони звідунами для "патріотів", здобували підступно вісті від ворожих вояків.

Про Марту Вашингтон кажуть, що вона постійно товаришила своєму чоловікові при війську. Сотки інших жінок ішли разом з чоловіками, братами чи коханими за військом та варили, прали й латали уніформи, чи доглядали ранених.

Генерал Вашингтон згадував про тих жінок. Без них військо не могло б існувати, все таки їх присутність створювала проблеми, і він уважав, що вони є перешкодою для війська в поході. Хоч ті жінки були часто вартісною допомогою для армії, одначе, наприклад, у словнику з 1778 року подається вяснення слова "багаж" як "епітет для жінки".

Іноколи жінки заступали в бою своїх ранених чоловіків. Маргарет Кохран Корбин. зв. Captain Molly заступила свого поляглого чоловіка при гарматі в битві у Форт Вашингтон (Нью-Йорк). Опісля її призначили до полку інвалідів у Вест Пойнт, дали їй пенсію, а після смерті поховали на цвинтарі у Вест Пойнт. Подібно Мері Гейс т. за. Molly Pitcher кілька років ішла враз з військом доглядала ранених, носила воду, помагала при гарматах. Коли її чоловік був ранений у битві коло Монмот (Нью-Джерзі), вона заступила його, обслуговуючи гармату.

Одним з цікавих джерел для дослідження ролі жінки у революції є щоденники різних жінок. На жаль, один з найцікавіших щоденників пропав ще в 1783 році в ріці Гадсон. Це щоденник Алборн Сампсон Ганнет. Її історія незвичайна, тим що вона служила і боролася як вояк в американському війську під іменем Роберта Шертлера. Її біографічні дані знаємо докладно тому, що вона помагала Германові Маннові справити її біографію, яку він написав п. н. The Female Review.

Дебора народилася в містечку недалеко Плімот (Массачусетс). Її батько покинув родину, так що Дебора перебувала в різних людей, аж урешті поселилася у священничій родині, де її виховували не як "панночку", але дозволили їй ходити з хлопцями до школи та виконувати важку працю в полі. Але Деборі хотілося мандрувати. Жінці небезпечно і непристойно було ходити самій поміж чоловіків, тому вона переодягнулася в чоловіче вбрання, зв'язавши груди бавовняною пов'язкою.

Взимі 1781-82 військові бракувало рекрутів і тому уряд давав грошеву премію добровольцям. Бували випадки, що добровольці вписувалися, брали премію і дезертували, щоб записатися знову у другому місці. Таке трапилось і Деборі. Вдягнувшись у чоловіче вбрання, вона вписалася, живаючи ім'я Тимотей Тейор, взяла премію, гроші пропила в таверні, поводячись досить непристойно. Коли Тимотей не зголосився до полку, його почали шукати. Її пізнали по способі тримання пера. Одна жінка пригадала

Ольга Ставнича - заступниця голови СУА під час зустрічі з нагоди закінчення Року Жінки у Білому Домі 1 липня 1976 р. у розмові з Президентом Дж. Фордом
Ms. Olga Stawnychy, UNWLA vice-president, in conversation with President Ford at the White House meeting marking the end of International Women's Year.

собі, що рекрут Тимотей дивним способом тримав перо під час реєстрації.

Опікуни Дебори хотіли, щоб вона повернулася до пристойного стану й тому намагалися видати її заміж. Але це її не цікавило. Вона знову втекла, знайшла агента, який поміг їй вписатися в рекрути, за що стягнув частину премії. Вона вписалася на ім'я свого брата Роберта Шертлефа. В травні 1782 року прийняли її до 4-го полку штату Массачусетс, де вона служила як рядовий вояк. Ніхто не помітив у її поведінці, що це жінка. Ранена, вона ховала рани від лікарів, щоб ніхто не відкрив її таємниці. Шойно як захворіла на "жовту гарячку", лікар ствердив, що цей непритомний вояк є жінкою. Але він не зрадив її, лікував та знайшов дім, де вона перебувала аж до видужання.

Після підписання Паризького договору у вересні 1783 Роберт Шертлеф вертався кораблем до Вест Пойнт, тому що 4-ий полк мали офіційно розформувати. В наплечнику Роберт ніс усі свої документи враз з листом лікаря, де той вяснив, що Роберт — це жінка. Корабель перевернувся і потонув у ріці Гадсон враз з кувром і щоденником Дебори. Вона врятувала себе і наплечник. Її звільнили з війська з відзначенням 23 жовтня 1783. Опісля вернулася до нормального життя: вийшла заміж, стала мамою. Її слава поширилася, її запрошували театри, де вона виступала у військовому одязі у спеціальній точці та розказувала про свої переживання.

У своїх промовах вона з'ясовувала питання, що спонукало її тікати від затишного жіночого буття, dokonувати важливих діл, з власної волі наражувати себе на бурю війни, протиставитися небезпекам і поборювати їх.

Цікаво, на скільки тип сучасної американської жінки різниться від типу тої жінки з-перед 200 років.

Джерело: Evans, Elizabeth. Weathering the Storm. Women of the American Revolution. Charles Scribner's Sons. N. Y. 1975

Традиція минулого — підстава розвитку майбутнього.

Відзначено 50-річчя США, 100-річчя нашого поселення в цій країні, багато десятиріч різних установ, товариств, визначних історичних подій. Відзначаємо дії, що тривають від давен-давна по нинішній день та важливі події, що проминули давно, на завжди. Відзначають минуле могутні нації, але теж і недержавні народи та поодинокі особи, більше або менше знані постаті.

У чому річ?

В усіх тих випадках нав'язання до традиції й досвіду минулого становлять корисну й необхідну підставу для кращого розвитку в майбутньому, розвитку потужности, матеряльних та духових вартостей.

Чи можемо ми, бездержавний нарід, не використовувати наших світлих традицій для побудови кращого майбутнього? Чи маємо ми завжди починати все "від початку" і бути в історії "пізнім Іваном"? Очевидно, що ні!

Пригляньмося хвилину собі самим, тут в Америці та в інших країнах нашого поселення, наскільки задовільно ми цінимо, документуємо та зберігаємо наші традиції в деяких аспектах нашого буття, зокрема в ділянці нашої культури. Цей нібито невеличкий відтинок нашого буття все ж таки ставить нам незмірно багато проблем. Заторкнемо тут лиш деякі.

Значення фотографії, як документації культури (така тема була мені запропонована).

Світлини (фотографії) в щоденному вжитку становлять пам'ятки або родинні або особисто-товариські та зберігаються звичайно в домашніх архівах, у шухлядах, конвертах або в коробках. Все таки вони можуть, відповідно використані, зберегти на довший час пам'ять про наш побут та про громадські та культурні події. Лиш невеличка кількість світлиців, так аматорів, як теж професійних фотографів, пляново присвячують свою увагу та роботу якимсь окресленим ділянкам нашого громадського чи культурного життя. Часом включаються вони в плян деяких установ (музеї, архіви, товариства), які зберігають фотографічні документи (світлини, плівки, діапозитиви, кінові фільми тощо) у своїх, не раз більших, збірках.

У такі зібрки входять світлини творів народнього мистецтва, творів давнішого та сучасного мистецтва, світлини з подій товариського та громадського характеру, репродукції друкованого слова (рідкісні видання) тощо. Багато організацій втримує в себе архівні зібрки фотографій, що відносяться до їхньої діяльности.

Це все є гарно і добре, як довго цю працю робиться фахово, за певною системою, та коли завчасу подбається про надійне збереження архіву

на довший час. На жаль, недавніми роками ми були свідками, як деякі дуже цінні й унікальні колекції "розбрелися" безслідно по смерті їхнього опікуна. Це є величезна шкода для нашої спільноти.

Виринає потреба деяких починів, щоби цьому зарадити. Подаємо їх тут у дуже короткій формі.

Треба:

1. щоби наші установи пляново і фахово занялися документацією розвитку нашої культури;
2. щоби вони співпрацювали з відповідними архівами та музеями;
3. щоби всі, хто пов'язаний своєю працею з документацією культури та нашого громадського життя, так аматори як теж і професіонали та організації, себе взаємно інформували про обсяг та стан своєї праці та колекції, евент. за поміччю бюлетеня;
4. щоби були створені осередки, які послідовно переводили б облік різних збірок, для цілей координації та розподілу праці. Такі осередки могли б теж провадити свої колекції документаційних матеріалів.

Очевидно, що багато світлиців-колекціонерів нерадо віддавали б свої зібрки, над якими вони працювали. Але взаємінформація про стан їхніх збірок причинилася б значно до пляновости праці. Важливе теж те, щоби заздалегідь були намічені наступники, що вразі потреби перебрали б їхні зібрки та їх продовжували б.

Побажанням було б, щоби появилася посібник, що вказував би як виготовляти фотодокументи та як їх зберігати. Пожвавлення фотодокументаційних робіт у ділянках нашої культури не повинно натрапляти на труднощі. Адже ж так багато аматорів забавляється фотографією. Така розвага, часом і пристрасть, пов'язана з мистецтвом, справді дає вдовolenня, не раз і користь.

Довідуємось, що США згідний дати почин для створення осередку документації при своєму музеї-архіві в Нью-Йорку з метою ведення обліку документаційних збірок, координації праці та комплектування своєї архівної зібрки.

Подібні заходи були б побажані теж і в інших галузях культури, напр. музичної. Бібліотекарі вже доволі добре зорганізовані, але координація праці різних бібліотек ще є незадовільна. Збереження бібліотечних матеріалів вимагало б теж м. і. використання модерних мікрофільмових способів. Нані установи повинні б договоритися про якусь вигідну систему мікрофільмування, щоби було можна користуватися різними збірками. Тут входила б до уваги вже більше професійна галузь мікрофільмової фотографії. Теперішній час вимагає вже більш новочасних підходів до документації культури й історії.

ЗА М. ЛИПЕНЬ І СЕРПЕНЬ ЗЛОЖИЛИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА.

- 60 дол. — 24 Відділ — Елизабет (Пожертву проголошено в листі "Замість квітів")
- 30 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон (Пожертву проголошено в листі "Замість квітів")
- 55 дол. — 5 Відділ — Воррен, Міч. 30 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"
- 25 дол. — неприйняті гонорарі за поміч у переїзді на пікнік.)
- 25 дол. — 89 Відділ — Кергонксон (з льотерійного виграшу)

Разом 170 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

- 25 дол. — Таня Сиротюк — Ріджвуд, Н. Дж.
- 10 дол. — Катерина Джорджа — Вайтгіл, Па.
- 25 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів".

Разом 60 дол.

Поля Книш
фінанс. секретарка

НА ФОНД МУЗЕЮ СУА ЗЛОЖИЛИ:

- 500 дол. — Н. Н.
- 400 дол. — 29 Відділ — Чикаго (з льотерії картин)
- 200 дол. — др. Василь і Кароліна Борак — Нью-Йорк
- 100 дол. — Округна Управа — Огайо (з Наукового З'їзду У.Л.Т.П.А. в Клівленді)

ВІДКРИТТЯ МУЗЕЮ СУА СТАЄ ДІЙСНІСТЮ

Відкриття Музею СУА у власному приміщенні для публічного відвідування, оглядання і користування відбудеться 3-го жовтня ц. р. Це буде світлим закінченням тернистого шляху, що його пройшов Музей за час свого дотеперішнього існування, зокрема після видалення його з будівлі Українського Інституту Америки в 1973 р.

Ця довгождана хвилина, якої з нетерпінням очікував СУА, а з ним і українська громада, стане одночасно новим розв'язком етапом установи на її шляху до росту з метою служити рідній культурі.

Закінчено ремонт будинку СУА і устаткування музейних кімнат. З-поміж около 800 експонатів музе-

єзнавець Оксана Грабович вибрала відповідну кількість для виставлення.

Видавничо-пресова комісія випустила музейні памфлети й альбомики. Оформлені Оксаною Кушнір памфлети вміщують світлини експонатів гуцульської кераміки, тканин, вишивки, дерев'язів і обробок металю з двомовними описами, опрацьованими почесною головою СУА Лідією Бурачинською.

Альбомики з двомовною довідкою Наталії Стефанів п. н. "Гуцульська Кераміка" складаються з 12-ти карток-зображень зразків цих мистецьких виробів. Альбомики оформила Ільона Сочинська-Шиприкевич.

Марія Барагура

Із низки світлин Романа Крохмалюка ми вибрали "Спиці". Ось як описує сам фотограф цю світлину:

"Мандруючи з полонини "Марішеска" на гору Говерля минаємо ряд базальтових скель, що їх зовуть "Кізли". Між ними найцікавіші "Спиці".

Сказати правду, ця світлина вибрана з сентименту, або, як волієте, носталгії, туги. Кажуть, що носталгія хвороба, а нам здається що ті, хто забуває і не тужить, — або не мають що згадувати ні за чим тужити, або не варті того, що їм доводилося пережити. А "Спиці" кожному, хто мав щастя, коли-небудь мандрувати Чорногорою, пригадають усі зв'язані з такою мандрівкою враження і переживання.

Може, ночували під грізним і могутнім, диким верхом "Піп Іван", де вночі чути було ломіт поміж поваленими бурею старими деревами. Міг бушувати там "вуйко" тобто ведмідь. Ви мали стійку перед шатром при жевріючому вогнику ватри і було вам трохи страшно. Вночі діймав холод, а інколи, коли це було при кінці серпня, шатро покривалося інеєм і ви даремно обтуплювалися коцом. Аж ранішнє сонце та марш верхами розігрів вас. Можливо, ви ночували над озерцем "Несамовитим", що положене серед верхів, поміж тугими, гнучкими кущами косодеревини або інакше жеребу, який так важко було наломити на ватру і який ніяк не хотів горіти.

Ваш наплечник після кількох годинах маршруту ставав невиносно тяжким, а в ньому несли ви і одіж, і шатро, і казан та їжу. За кілька днів мандрівки зі Жаб'я, понад Черемош і романтичне озеро Шибене та далі верхами, ви з'їли вже майже всі істинні припаси і відчували голод, який можна було заспокоїти аж в схоронищі на Заросляку, а якщо не було досить грошей, то аж у Ворохті. Але в пам'яті залишилося те все, як найкраща пригода, переживання, яких не зітруть тисячі кілометрів чи там миль у люксових автах, ані нічліги в мотелях, кабінах чи навіть туристичних базах.

Жаль не тільки тому, що ми далеко від рідних Карпат, жаль і тому що, чомусь, нема "моди" на правдиву туристику, в якій засобами пересування є власні ноги, а майно треба нести на власних плечах.

Цивілізація, техніка — речі добрі й konieczні, але як же добре, інколи, відійти від них і числити тільки на власні сили.

"Де тінь твоя, Шлемілю!"

Шаміссо

Не Верховині, гей на Верховині
Угорський камінь з профілем орла,
вночі блукають звірі страховинні
і капле мед з ведмежого мурла.
І умирають згірклі таємниці
під крилами пошарпаних драниць,
де самотіють Сеньки і Анниці
з вустами, голубими від чорниць.
На Верховині, ой на Верховині
в зелено-чорну химородь лісів
гарчать обвали вохрово-левині
і йде луна далеких голосів.
На Верховині, там, на Верховині
ти сам на сам з віками, сум на сум,
а під ногами — біле хмаровиння,
липневих злив невиплаканий тлум,

лебедій легот, негура біласта,
летючий дим розріджених висот, —
стоїть людина, скинувши баласти,
відмолоднівши років на сімсот.
..... А вночі ми сиділи біля багаття,
сушили кеди,
смажили гриби без жодного мухомора,
і раптом —
ви знаєте закони фізики? —
я побачила свою тінь на хмарі.
Велитенську.
Задуману і чорну.
Тінь сиділа.
Тінь до багаття руки простягла.
І розминувшись з ембріоном тіла,
на білій хмарі далі пропливла.

(Л. Костенко. Поезії. Вид. Смолоскип, 1969)

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВІ КОНКУРСИ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Початки науково-літературних конкурсів з фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих сягають 1967 року. Тоді то Леся і Петро Ковалєви у 50-ліття свого вінчання постановили створити фундацію для підтримки української науки й культури.

Хто ж такі ініціатори і фундатори того конкурсу? Леся і Петро Ковалєви живуть у Швейцарії в Женеві. Уродженці центральних земель України (Леся походить з Яготина на Полтавщині, а Петро з Харкова), опинилися у 1920 році на еміграції. Не числячи недовгого перебування у французькому Конго, по короткій мандрівці осіли у Швейцарії, де Петро Ковалєв закінчив студії хемії. Проживаючи на чужині, не втрачали зв'язку з українською громадою. Особливо замітна їхня жертвенність для жертв голоду в Україні. Багато матеріалу щодо цієї акції можна зачерпнути з листування Ковалєвих з гетьманівною Єлисаветою.

У 50-ліття свого подружжя, як сказано, створили вони фундацію, призначену на наукові й літературні конкурси з історичною тематикою та державницьким наставленням. Склали у швейцарському банку фонд, з якого відсотки повинні йти на нагороду конкурсів. Фонд віддали під опіку Союзові Українок Америки.

Від того часу розписано три наукові конкурси: у 1967 році з реченцем до 31 грудня 1968; у 1969 році з реченцем до 31 грудня 1970 та у 1971 році з реченцем до кінця 1972 року.

Літературні конкурси, згідно з правильником

фундації, були проголошені у непаристі роки: 1969, 1971 та 1973 з реченцями до кінця кожного року.

Після короткої перерви, спричиненої труднощами організаційного порядку, Союз Українок Америки відновив акцію конкурсу. Покликано, згідно з правильником, Комітет науково-літературного конкурсу. Ведеться переписка з фундаторами для уточнення змісту, характеру та жанру праць і творів, на які будуть розписані конкурси, а теж складу журі та інших подробиць, зв'язаних з переведенням конкурсів. Сподіваємося, що в найближчих місяцях ці справи будуть узгоджені й можна буде проголосити чергові конкурси.

ЗОЛОТІ ДУМКИ

"Хто тратить час — тратить життя. Часу, як і життя, не можна завернути".

С. Смайлас.

"Хто мені поверне радість, ідеальне щастя невинної душі, коли вона, мов свіжа квітка, розкривається на зустріч кожній пісні, кожній казці, що мати моя співала або казала за прялкою, а я сидів, притулившись до її колін. Скільки оповідань, казок, легенд нашого провансальського народу колисали мої дитячі роки! Вигодувавши мене молоком своїм, Мама годувала мою душу старою мудрістю рідного народу та вірою в Бога".

Ф. Містраль.

Подала Н. М.

ОЛЕНА КЛИМИШИН

КАТЕРИНА БРАНКА КРИВУЦЬКА — МИСТЕЦЬ ЖИВОГО СЛОВА.

Бранка Кривуцька в п'єсі Настя Яворенко

За словами Панаса Саксаганського, визначного актора, режисера і педагога школи М. Кропивницького — "театр це висока виховна емоціональна школа з наочним методом викладання". І яка шкода, що у нас на еміграції, властиво, не діє рідний театр — "велика катедра, з якої можна так багато сказати світові!"

Основою театру — живе слово, яке має бути донесене до слухача: "Так гарно і чаруюче, щоб слухач мав естетичне враження, так розумно, щоб впливати на волю слухача, і так промовляти, щоб будити почування" Луною несуться слова Олесея Бердника.: "Мамо Україно! Бережи душу Дітей Твоїх, постав на сторожі біля них не друковане слово — постав на сторожі коло них Зоряне Слово — Пекучу совість, якщо вони забудуть любов до Тебе! Мамо!"

Рідним словом Катерина Бранка-Кривуцька служить українській спільноті роками.

Народилась вона 12 листопада 1906 року у містечку Воронькові на Полтавщині (тепер Київщина). Середню освіту одержала в місті Баришполі. Театр і мистецьке слово полонило її з дитячих років. Виступає в шкільних імпрезах у п'єсах і з рецитаціями. Фахову театральну освіту одержала в Музично-Театральному Інституті ім. М. Лисенка у Києві. Одружується з Володимиром Кривуцьким і переїжджає до Харкова (тимчасова столиця України). Тут починає працювати у театрах "Березіль", "Музична Комедія", "Театр Революції" та "Театр ім. Станіславського".

Низка створених нею жіночих образів говорить про широкий діапазон її творчості. Від драматичних до комедійних, від позитивних до негативних. Про це говорять оцінки-рецензії поодиноких ролей, які вона грала. І так: Софія у "Безталаний" Тобілевича — "Є всі підстави говорити про те, що К. Бранка зростає в неабиякого майстра глибокої психологічної розробки образу. Образ Софії, який відтворила К. Бранка є удачею спектаклю, він хвилює, захоплює своїми м'якими ліричними тонами, філігранною відшліфованістю". "Суєта" Тобілевича — роля Наташі — "Треба мати багато художнього такту й уміння, щоб так натурально відтворити розпечену натуру аристократки, примхливу вдачу дорослої дитини, бездушну ляльку перейняту панськими забобонами".

Маруся в "Ой не ходи Грицю" Старицького: "Артистка Бранка весь час живе на сцені. Саме людяність, велика душевна чистота і наївність незайманої сільської дівчини — це ті риси, на які робить наголос арт. Бранка, виконуючи ролю Марусі. Артистка подає хороший зразок трактовки цього традиційного образу".

Надія — "Останні" Горького: "Правильно грає артистка свою Надію красиву, цинічну тварину, без всяких моральних підвалин, без усяких ідеалів, нахабну і самозакохану".

"Настя Яворенко" Бірюкова: **Заголовну ролю Насті Яворенко виконує арт. Бранка з великим чуттям у плані сильної, але глибоко непоміреної ліричної натури, сценічний такт акторки, її підкупаюча переконливість захоплює глядача. Бранка володіє дуже виразною і соко-**

витою вимовою, що є абсолютно необхідною для зображення народніх характерів". Бранка — Маруся у "Марусі Богуславці" М. Старицького: **"На протязі всього спектаклю ми бачимо Марусю в різних характерах: ніжною, суворою, гнівною. І під впливом її гри весь час знаходиться глядач".**

Мавка — "Лісова Пісня" Л. Українки "Арт. Бранка так зуміла виконати ролю, що даний образ будучи поданий в реалістичному осмисленні не втрачав своєї казкової алегоричности".

Бурхливі часи — друга світова війна змусила К. Бранку-Кривуцьку покинути рідні землі і йти у світ. По дорозі бачимо її на західних землях України в Театрі малих форм у Львові — "Веселий Львів" — Тут бере участь у скечі укладу І. Керницького — пародії на "Ой не ходи Грицю" — у рецензії читаємо: "Ця сценка має величезний успіх не тільки завдяки помисловому й дотепному текстові і комічних ситуацій, але й в меншій мірі завдяки знаменитій грі усіх виконавців, зокрема арт. К. Бранки в ролі Марусі". Після відсвяткування сорокліття літературної діяльності О. Олесея у критиці на цей вечір В. Куліш пише: "Сповнені вогню і сили полум'яні поезії О. Олесея знайшли в майстерній інтерпретації своє повнокровне виявлення. Добре зрозуміння змісту і велике внутрішнє піднесення характеризувало деклямаційний виступ К. Бранки". Рецензії з того так дуже бурхливого часу не заховались — є збережена оцінка Валеріяна Ревуцького, театрознавця, педагога і театрального критика: "Бранка Кривуцька без сумніву талановита актриса — величезне почуття міри, голос, добра міміка, розумне, приємне тлумачення — такі риси здібної акторки".

В 1946 році переїздить К. Бранка у Мюнхен — Баварія. Працює для української громади, головню зі студентством в улаштуванні імпрез: Свято в честь Івана Франка, Листопадові Дні, відзначення річниці Базару — несе живе слово усім, що найшлися на чужині, та для яких рідне слово гоїло тугу за полишеною батьківщиною і заспокоювало непевність завтрішнього. В 1949 році переїздить до Америки і поселяється у Дітройті. Зразу включається у громадське життя. Вже восени 1949 року бере участь як мистець

живого слова в авторським вечорі поетів О. Веретенченка і Б. Нижанківського, у Листопадовім Святі, у Ювілеї (15-ліття СУА). Ставить Іфігенію Л. Українки і виконує роль Іфігенії. Веде Театральну Студію при Осередку СУМА — ставить: "Гайдамаки" Шевченка, "Лісову Пісню" і "Іфігенію" Лесі Українки. За тими ідуть і інші, на яких К. Бранка художнім словом підносить їх значення і вартість. Співпрацює з жіночими організаціями Дітройту. В 1959 році Окружна Управа СУА уладила Свято Героїнь, якого програму збагатив монтаж укладу К. Бранки "Де не лилися сльози жіночі" Рецензентка пише: "Цілість пов'язана майстерно. Монтаж випрацьований вміло і по-мистецьки. Публіка, головню молодь, прийняла його з ентузіазмом".

Як членка 56 Відділу СУА і його культ-освітня референтка дає ряд імпрез мистецької вартости: "Одержима" Л. Українки (ролю Одержимою виконує сама К. Бранка); "Останній сніг" Л. Старицької-Черняхівської, за словами рецензента, дав глядачеві естетичну втіху та ідейну спонуку до роздумувань". Історично це часи зруйнування Січі у 1775 році. Два рази ставила "Обжинки", сценічна картина у двох відслонях, та на "Першій Гулі" С. Васильченка. За ініціативою Окружної Управи деякі Відділи ставили вечори під назвою "Мандрівка землями України". К. Бранка бере в тому участь і з 56 Відділом ставить вдалі Київський, Бойківський і інші вечори.

В одній особі актор, режисер, декляматор і учитель живого слова — це велика праця, що її проробила К. Бранка у Школі Українознавства. Вона учила учнів художнього слова, а відтак з вибраними випроваджувала імпрези. Ряд виступів учнів пов'язаних із традиційним святкуванням ялинки, закінчення шкільного року, святкування 15-20-25-ліття школи. Крім літературних монтажів були вставлені п'єски: молодші учні — "Як ходив Тарас до залізних стовпів" Черкасенка, "Святий вечір у народніх звичаях", "Різдвяна казка"; старші: — "Американка" М. Струтинської, "Чудо Орфея", "Айша та Мохаммед" Лесі Українки, "Наталка Полтавка" (перша дія) Котляревського, уривок з п'єси І. Кочерги "Ярослав Мудрий", М. Куліша "Мина Мазайло" і інші. Все це являється доказом, що К. Бранка має "ключ" до юнацьких талантів, а, витративши свій час, досягає блискучих результатів".

Заходами батьківського Комітету при Школі Українознавства організовано "Вечір художнього слова і пісні" — виконавці К. Бранка і співачка В. Биковець. Вечір присвячений Шестидесятникам. Про цей вечір, що пройшов під кличем

"Бо хто не знає свого минулого
Той не вартий свого майбутнього"

рецензент В. Несторович пише "разом понад годину передавання із пам'яті віршів і прозових текстів. — Бранка володіє феноменальною пам'яттю — "Айша та Мохаммед" перевела сама мінляючи голос. Все це було подано в такій гарній поетичній формі, що слухачі були захоплені талантом артистки".

З тою програмою Бранка була запрошена Гамільтонським "Товариством Читача" (Канада). Незадовго перед тим мала там же виступ з класичним репертуаром, і гуморестки Е. Козака, написані спеціально для виконання Бранкою. В Гамільтоні також улаштувала Вечір художнього слова для Гуртка книголюбів.

1971 рік весь український світ вшанував сотні роковини Лесі Українки. К. Бранка силами драматичного гуртка при

Бранка Кривуцька в ролі мавки в "Лісовій пісні"

хорі "Трембіта" поставила у Дітройті "Оргію". Гурток складається з учнів Вищої Школи, та студентів університету бувших учнів школи українознавства. Вибрала "Оргію" тому, що ідея твору підходить до сьогоднішних часів, в яких служба культурі гнобителя-окупанта є теж зрадою народу. "Оргію" ставив цей гурток у Клівленді і у Віндзорі — Канада. Останньо уложений монтаж "У білій стужі сонце України", який вивела К. Бранка на 90-літті українського жіночого руху у Дітройті з участю студенток університету, є гідний пошанування та повинен бути нагородий для використання на відповідних святкуваннях.

Зараз К. Бранка працює з Виховною Комісією Головної Управи СУА — нагає на лентах казочки для дітей дошкільного віку для загального використання.

Це неповний перегляд праці К. Бранки, яка не зважаючи на тяжкі умови (довгий час працювала уночі) виснажливої фізичної праці, все зуміла знайти час і силу, щоб своє мистецьке знання передати молоді і тим збудити у неї любов до живого слова — дару Божого.

Оцінюючи її працю, яка, може, не завжди була як слід оцінена, належить закінчити словами Т. Шевченка:

... Ну, що здавалося б, слова?!
Слова то голос — більш нічого!...
А серце б'ється, ожива,
Як їх почути. Знать, од Бога
І голос той і ті слова
Ідуть між люди".

ВИШИВАЙМО ДЛЯ МУЗЕЙНОЇ КРАМНИЧКИ

Разом з відкриттям Музею буде відкрита крамничка з мистецькими виробами. І тут нагода для наших вишивальниць. Дрібні, вишивані серветки, закладки, подушечки — це все предмети, що легко знайдуть покупців, які схочуть привезти з Нью-Йорку якийсь дарунок для близьких. Заохочуємо членок і нечленок СУА вишивати й надсилати до крамнички твори своїх рук — вишивки. Треба тільки пам'ятати, що ці вишивки повинні бути стилеві, тобто вишиті на основі справжніх українських узорів.

Не забувайте про крамничку при Українському Музеї!

Адреса:

Ukrainian Museum 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ДВА ПРОФІЛІ

Франческо Петрарка-гльорифікований в першу чергу як майстер сонетів, помер 1374 р. 600-річчя з дня його смерті відзначував увесь літературний світ і святкування ті розплинулися аж до минулого року — Року жінки. І ще наводить певні рефлексії.

З нагоди тих святкувань відбувся у Вашингтоні світовий з'їзд Товариства Петрарки, а у Відділі Рідкісних Книжок Бібліотеки Конгресу влаштовано в тому часі виставку його творів починаючи від видання "колискового періоду" (Твори видані 1496 р. — колишня власність Джона Б. Тачера, відомого книголюба, пізніше колись повернемося до його збірки манускриптів та автографів європейських голів держав) до видань наших часів. Між ними кидалися в очі чепурний французький переклад п'ятох сонетів з офортами Пікасса для ентузіастів літературних видань, дві збірки поезій Петрарки, одна видана у Венеції 1879, друга у Фльоренції 1900 (остання в двох томах виміром 6 см. X 4 см., з портретами Лаври і Петрарки на початку кожного тому).

В габльоті за склом, серед книжок відбитки урни Габрієля Джіоліта, на якій вигравіровано два звернені до себе профілі: Петрарки і Лаври — увіковіченні в його сонетах. А може навпаки? Може він став безсмертним саме через те, що вона була його надхненням?

Літературознавці поділені на два табори: одні кажуть що Лавра уявна, тільки персоніфікація поетичних аспірацій Петрарки, а другі — що реальна, а саме 19-літня жінка вельможі Гуґо де Саде, в яку закохався Петрарка, побачивши її в Авіньйонському соборі. Як занотовано, вона з обуренням публічно відкрила його залицяння. Денник Петрарки розкажує про зустріч з Лаврою і її смерть 21 років пізніше.

Кажуть, що єдина правдива любов, то любов несповнена.

Не знаємо напевно в якому сенсі була несповненою любов Петрарки.

Навіть якщо допустимо думку, що Лавра в кінці

Урна Габрієля Джіоліта з двома профілями

підкорилася пристрасті Петрарки, то однак не наділила його таким великим почуттям, яким він обдарував її. З того родиться сум поета, сум, який змагається по смерті Лаври і переходить в безграничний песимізм. В 19 ст. Жан Павль надав цьому песимізму в літературі назву Weltschmerz

Із-за скляної габльоти усміхається напів дитинне личко Лаври — нерозгадана містерія жіночого чару, що полонить і підносить до висот найбільшого надхнення

Т. К.

НОВІ ВИДАННЯ

Американське чудо. Альманах Українського Народного Союзу. 1976. Річник 66-ий. Джерзі Сіті, Вид-во "Свобода", 1976. 281 стор. ілюст.

Бабай. (Нижанківський, Богдан). Каруселя віршів. (Нью-Йорк). "Сучасність", 1976. 239 стор. ілюст.

Дмитрик, Іван. У лісах Лемківщини. Спогади вояка УПА. (Нью-Йорк). "Сучасність", 1976. 303 стор. ілюст.

Кедрин, Іван. Життя, події, люди. Спомини і коментарі. Нью-Йорк, Видавнича кооператива "Червона Калина", 1976. 724 стор.

Лівницька, Марія. На грані двох епох. 2 вид. Нью-Йорк, Комітет, 1972 (sic) 1976. 55 стор. ілюст.

Смеречинська-Шульова, Рожа. Основи музичного мистецтва. Теорія й історія. Джерзі Сіті. Вид-во М. П. Коць, Український Музичний Інститут Америки, інк. 1973. 179 стор. ілюст.

Osadchy, Mykhaylo. Cataract. Translated from Ukrainian edited, and annotated by Marco Carynnyk.

New York, A Helen and Kurt Wolff Book, Harcourt Brace Jovanovich Inc. 1976. 240 p.

Symonenko, Wasyli. Granite Obelisks. Selected, translated, and annotated by Andriy M. Fr. — Chirovsky. Parallel text edition. Jersey City, "Svoboda", 1975 143 h;

ПОСЛУХАЙМО, ДІТИ, КАЗКУ

Найбільш улюбленими казками дітей, це казки з тваринного світу. Діти завжди люблять слухати казочки про котика, мишку, лисичку-сестричку, комарика, чи інших більших або менших тварин. Вони люблять співати про них пісеньки, наслідувати їхні голоси й рухи, чи відтворювати епізоди з їхнього життя у грах і забавах.

Тому то у виховній роботі з дітьми кінцевим є мати багате джерело казок поданих у різноманітних формах, які мали б швидкий і тривалий доступ до душі дитини. Такими формами є: книжечки, образочки, платівки, а в найновішому часі найбільш популярною формою подавання наукового чи розривкового матеріалу дітям це **лента**. Цей посібник легко переносити з місця на місце, можна вживати в кімнаті і на площі, бо апарати є до того пристосовані. Коли хочемо, можемо в бажаному місці стримати, завернути й прослухати ще раз, щоб закріпити матеріал.

З вище згаданої причини ввесь персонал, що є заангажований у науковій і виховній роботі з малими дітьми, а це є учительки дошкілля, батьки й виховні референтки по організаціях, повинні щиро, з великою приємністю і вдячністю привітати появу саме такої ленти.

Лента вийшла в Дітроїті заходом Виховної Комісії СУА.

Зміст: На ленті награно одинадцять українських казочок для дітей дошкільного віку, в більшості з тваринного світу темами. Казочки попереджує по-мистецькому виголошений вступ, який можна інтерпретувати по-різному: чи як голос бабусі, чи вчительки, чи іншого авторитету; це залежить від обставин, які звичайно нам це диктують.

Цілість є прекрасно музично оформлена, і в цій ділянці Марія Лончина-Лісовська виявила себе справжнім мистцем. Ми слухаємо укр. мелодії вплетені поміж казками, підібрані відповідно до змісту казки. Ці мелодії збуджують у душах молоденьких слухачів відповідний настрій: веселий — скочний, сумний, чи сонний. Музика, це кінцевий науковий і виховний посібник у праці з маленькими дітьми. Вона причинюється до розвитку почувань і до ушляхетнювання душі дитини. Як приємно є слухати ніжну музику впоряд з казками, а це завдяки вмілому поєднанню мелодій із змістом казок. **Розповідь** — це є есенція, ядро кожної

казки. Дитина слухає казки, і тому найбільше впливовою силою під час слухання це СЛОВО. Воно пориває і зацікавлює дитину. Дитина багато речей і понять сприймає так, як чує. Тому слово-розповідь грає тут велику роль. Воно допомагає дитячій уяві творити зовнішні форми того, що чує, відтворити дії, — словом "бачити" казку в дійсності. Конечно треба бути справжнім мистцем, щоб зуміти відповідну тему чи поняття подати дітям так, щоб вони слухали із захопленням і з успіхом для себе. Таким мистцем виявила себе Катерина Бранка-Кривуцька, що розказує казки на ленті. Коли слухаємо її казки, ми рівночасно "бачимо" не тільки героїв у них, але і їхні дії, їхнє оточення-товариство й виразне тло, на якому відбувається дія. Її голос-слово звучить голосами комахок, лісових звірів, домашніх тварин, всякого рода птахів, як рівнож і людськими голосами різного віку. Таке слово примушує слухати й реагувати на почуте. **Науковий матеріал** у виданій збірці є дуже великий і різноманітно життєвий. Перш усього, це:

1. **Словник** українських слів, нпр. базар, казанок, борошно, хмиз, квітучий сад, назви днів у тижні й інші.

2. **Назви тварин** (лісові, домашні, комахи, птахи)

3. **Потреби школи** ("Вчений кіт", "Цілий світ — велика школа".)

4. **Правила суспільної поведінки:**
 - а. Допомога другим (Казка дітям невелика).

- б. В єдності сила ("Хатка")
 - в. Гостинність ("Муха Цокотуха")

- г. Чемність і пошана до других ("Колобок", "Зайчик")

5. Моральні науки:

- а. Не будь зухвалим ("Зайчик", "Колобок")

- б. Не насміхайся з других ("Зайчик", "Колобок")

- в. Будь пильним і працьовитим ("Сплюха", "Працівниця")

6. **Особиста гігієна:** шануй свої речі ("Оленчин черевичок")

7. **Роль змислів:** зір, слух, дотик.

Практичне примінення. В загальному, лента це велика поміч для учительок у дитячих світличках. Часто стаємо перед проблемою, що робити у світлиці. Аж тут лента стає у пригоді, бо дає **десять** тем, довкруги яких можна збудувати програми цілоденних зайнять. Значить, десять субот є забезпечених. Казочки ч. 2 і 3 треба прочитати разом, а казочка ч. 10 лишається без спеціального примінення, бо на самостійну тему закоротка, а немає іншої казочки, яка змістом відповідала б ч. 10, щоб із нею скомбінувати одну тему. До кожної теми в казочці додати тільки потрібно відповідного змісту пісеньку, віршик, гру й заняття, і програма готова.

Здається, невеличка лента, а скільки користи з неї! Нашим завданням є розповсюдити її якнайкраще та розпродати між українськими родинами, організаціями й бібліотеками, словом, доручити її кожній українській дитині.

А. М. Смеречинська

ЦІЛИЙ СВІТ ВЕЛИКА ШКОЛА

Казки для дітей награні на ленті

У виконанні артистки **Катерини Бранки Кривуцької**

Музичне оформлення **Марії Лончини-Лісовської**

Мистецьке оформлення **Едварда Козака**

Ціна касетки 5 -дол. При закупі 10 і більше примірників 4-дол. за касетку.

Замовляти:

Головна Управа СУА
UNWLA
108 Second Ave;
New York, N.Y. 10003

або

Zirka Clark
27-37 Warwick
Bloomfield, Hills, Mich
48013

До Бразилії вибрались ми з чоловіком зовсім приватно, на однотижневі вакації до Ріо де Женеїро. Алеж як так! Бути в Бразилії і не побачити нашої стипендистки і інших українців. Так кортить довідатись які вони, які їх осяги, недостачі. Отже з Ріо летимо до Курітіби. Там бо живе більше українців, а головне наша стипендистка Зеля Суходоляк.

Завдяки О. Сергієві Краснякові відвідуємо резиденцію єпископа Єфрема Кривога, дім Катехиток, де настоятелькою є Марійка Гупало, бува стипендистка СУА, родину нашої стипендистки, де крім Зелі, є ще семеро дітей. Зустрічаємось як рідні, ночеємо в них. Рано чоловік з о. Сергієм їдуть до Понта Гроса і Прудентополя а пополудні Зеля і Надія Музика ведуть мене до ХОС-у (Хліборобсько-Освітній Союз). Будинок Союзу гарний. В ньому і зала з сценою на імпрези і кухня з залено на перекуски і менші кімнати для різного вжитку. Там теж міститься Суботня Школа українознавства. Відбувається проба "Фолкльорної Групи", бо хоч це середа, але якраз випало бразилійське державне свято отже молодь не дармує, а підготовляє танки.

Приходить Євгенія Мазепа, молода гарна жінка. Дещо чула я про неї від д-р Теодозії Савицької, а тепер рішила перевести з нею інтерв'ю щоб ширший жіночий загал міг довідатись про цю виімково працювану на українській суспільній ниві діячку по другій стороні рівника.

Отже п. Мазепа тримає "три угли" в українській Курітібі. Вона голова Жіночої Організації при ХОС-і, Директорка курсів українознавства і працівник у Відділі Мистецтва, при Секретаріаті Освіти та Культури Парани. Є ще четвертий "угол": її власна родина, чоловік і донечка, яка якраз крутиться біля нас, щєбече робить з мамою своє власне інтерв'ю що кінчається одержанням грошей "на соду". Підскакуючи, відбігає з товаришкою.

Питання: "Де Ви родились, коли, і хто Ваші батьки?"

Відповідь: "Народилась таки тут в Бразилії, 1937 року у родині Бовкаловських. Батько Микола, роджений в

Криму, довголітній член ХОС-у. Мати Марія з дому Зубик, із села Стрептів (Буський район), активна членка Ж.О. а зараз належить до Суспільної опіки.

П: "Де Ви вчилися і працювали?"

В: "Закінчила вчительську семінарію і стала вчителькою. В 1966 році вийшла заміж за Мирослава Мазепу, активного члена ХОС. Вже дитиною зростала в громадській атмосфері. Дванадцятилітньою вступила до Секції Молоді та фолкльорної Групи при ХОС-і та УБК (Українсько Бразилійський Клуб). В Секції Молоді працювала в Управі а в роках 1961-62-63 була її головою (перша жінка — головою Секції Молоді). Вела Радіо програму "Українська Хвиля" — 16 років. До 1973 навчала українських народних танців у фолкльорній Групі при УБК та була її хореографом.

П: "Як здобули Ви українознавчу освіту?"

В: "Початки українознавства дістала в Пласті під керівництвом пані Марії Мудрик що тоді жила в Бразилії. Пізніше продовжувала це навчання у покійної Клявдії Вашенко.

П: "Коли вступили Ви до Жіночої Організації і що можете про неї сказати?"

В: "До Ж.О. вступила ще молодою дівчиною. Кілька разів увійшла до Управи, як Культурно-освітня референтка чи секретарка. Про нашу Організацію можу сказати що вона є

членом СФУЖО, нараховує 450 членок, складається з Централі і 7-ох Відділів, займається культурно-освітньою і харитативною працею, опікується молоддю і Суботньою Школою.

П: "Коли стали Ви головою Ж.О. і яка Ваша діяльність?"

В: "Головою обрано мене в 1969 і провадила Ж.О. до 1976. За цей час опрацювала багато рефератів про наші традиції, одяг, писанки, поетів і т. Влаштовано показ українських народних одягів і народнього мистецтва.

П: "Ви провадите Суботню Школу. Скільки маєте учнів?"

В: "85."

П: "Коли провадиться навчання і скільки є клас Хто вчить крім Вас?"

В: "Бразилійські школи мають навчання 6 днів в тижні, тобто і в суботу рано. Отже українська школа відбувається в суботу пополудні. Маємо садочок, який провадить п. Аврора Іванків. Першу класу вчить Наталя Волошин, другу Марія Курилович-Волошин і третю я. Помагає Сяня Ліщинська. Вищий курс українознавства провадить Степан Плахтин, г. Єдин і С. Кравчук. Є ще 2 асистентки Таїса Плахтин і Ірина Бербек.

П: "Які труднощі в навчанні?"

В: "Байдужість батьків, тяжкі засоби транспорзації, брак кваліфікованих вчителів, підручників, спеціально букварів. Хотіли б ми дістати "Мій перший словник", що вийшов в Канаді. Ходить покажу Вам нашу бібліотеку і музейну збірку Жін. Організації."

Пані Мазепа перебирає в'язку ключів і веде мене до кімнати Ж.О. тут експонати (72) скромної, але з якою любов'ю складеної збірки. Пахне нафталіною. Пані Євгенія виправдується: "Маємо клопіт з консервацією гуцульських кошушків". Оглядаю ювілейну тарілку роботи. Ірини Лисої, книжку-історію українського жіноцтва в Бразилії, бібліотеку, бразилійські газети із статтями в португальській мові про українську писанку, великодні звичаї. Думаю: "Як подібно до цього, що ми

Жіноча Організація ХОС - Курітіба, Бразилія. Курс писання писанок

Виставка Відділу Секретаріату Виховання і Культури яку влаштувала Є. Мазела у Курітібі, Бразилія. З цієї нагоди відбувся "коктейл" з українськими напитками і стравами

робимо в Америці, але з куди більшими труднощами і меншими можливостями." Питаю ще: "Чи в якійсь мірі Ваша праця в Секретаріаті Освіти та Культури Парани допомагає Вам ширити інформації про українську культуру" Відповідь: "О, так, дуже. Я працюю у відділі "фолкльор" і

вже вдалось мені влаштувати кілька виставок українського народного мистецтва для бразилійської публіки.

Ще і ще хотілося б говорити із цією родженкою Бразилії, а заразом невтомною українською діячкою, але танки закінчились, і пані Євгенія йде

навчати гаїлок. Сиджу і приглядаюся. Молоді хлопці і дівчата обступають пані Мазелу. Її альтовий голос звучить чисто і виразно, молодь підхоплює. Йде кривий танець "жучок"... Я забуваю, що я в далекій Бразилії. Видається, що я в котромусь Народньому Домі Америки чи Канади.

Що зитати?

Струтинська Марія: Далеке зблизька, Вінніпег Тризуб 1975, 247 стор.

"Далеке зблизька" — це збірка, що включає оповідання, спогади та щоденні записки. Всі вони — неначе нанизані на своєрідну автобіографічну канву. "Молодий сад" дає образ життя провінційних священничих родин напередодні першої світової війни в Галичині. Старосвітська атмосфера "Молодого саду" є немов би родовим тлом для наступних двох автобіографічних нарисів про дитинство. "Я — найменша" показує побут родини австрійського шкільного інспектора в Галичині крізь призму п'ятилітньої дитини. Це цікаво скомпо-

нована психологічна студія, повна сердечного тепла та живого гумору — одна з найкращих речей у цій книжці. "Наші Бережани" продовжують опис авторчиного дитинства манерою попереднього нариса, але тут героїня вже у шкільному віці. Розділ "Люди і зустрічі" складається із фрагментарних вражень від зустрічей авторки з Юрієм Липою, Катрею Гриневичевою, Софією Окуневською-Морачевською, Леонідом Смілянським, групою львівських мистців та столицею України — Києвом.

Другу частину книжки виповняють "записки" з років 1941-1949. Це незвичайно цікавий щоденник, в якому у стислій, часом навіть лаконічній формі віддзеркалені повні драматизму події воєнних і повоєнних літ. Щоденники й листи мають живу безпосередність, що її тільки з трудом може імітувати добра белетристика. Читач сприймає їх звичайно не лиш як відбитку справжнього життя, як захопливий біографічний матеріал, але і як документ доби. Крім воєнних жахів (розстріли в'язнів, вивози й

убивання жидів, постійні побутові недостачі і труднощі) — авторка відтотувала в записках шибеничний воєнний гумор і включила теж декілька дотепних злободенних товариських віршів Святослава Гординського, Юрія Липи, Ігоря Качуровського. Записки починаються з початком німецької окупації Львова, а кінчаються в Мюнхені, напередодні виїзду за океан.

Марія Струтинська, заслужена діячка українського жіночого руху, видатна галицька журналістка і письменниця. Вона була перед війною редакторкою журналу "Українка", а в час німецької окупації Галичини — редакторкою літературного журналу "Наші дні". Марія Струтинська (літературне псевдо: В. Марська) є авторкою повісти-репортажу **Буря над Львовом**, збірки оповідань **Помилка доктора Варецького** та драм "Американка" і "Який чистий сніг". Сьогодні вона проживає у Філядельфії та є співредакторкою журналу "Нотатки з мистецтва".

Марта Тарнавська

Тільки між нами і телефоном ...

ХТО БІЛЬШЕ КРИВДИТЬ?

Я гостювала у своєї тітки та її внуків. Олімпіада минула, але час від часу поверталася ця тема в розмовах. Моя тітка висловила незадоволення, що "на Олімпіаді росіяни забрали більше медалів, ніж американці". На це її 14-річний внук запитав:

— А скільки там було росіян, бабусю?

Бабуся відповіла, що всі з СРСР є з Росії, тобто росіяни або більшовики. І тут почався двобій між бабусею і внуком, які навіть не давали мені змоги бути модераторкою в цій дебаті.

— Бабусю, адже Леся Українка не була росіяною, а Іван Франко не був австрійцем, правда ж? Вони тільки жили під окупацією Росії чи Австрії. Коли приїжджає тепер українець з Києва чи Львова, то він не є з "Росії", тільки з УРСР.

— Слухай, Ігорку, всі вони "звідти" є під більшовицькою рукою, отже вони представляють Росію?

— Бабусю, коли якась американська газета назве якогось українця-астронавта чи піяніста росіянином, то ми зі школи українознавства посилаємо до редакції тієї газети протестаційні листи.

— Але вони роблять це на славу росіян.

— Так, коли ми самі їм таку славу даємо, за працю українських рук, чи український творчий талант, чи винаходи за гроші українців.

— Ігорку, світ знає, хто ними крутить, знає, що всі нитки в Москві, а всі скачуть мов у ляльковому театрі.

— Бабусю, але ми самі собі шкодимо такою логікою. Тато недавно писав до Вашингтону до музею, де підписали кількох українців як росіян. А йому відповіли, що Архипенко народився в російській імперії, отже тому він росіянин. А хто народився в Галичині минулого століття, той австро-угорець.

— Такої національності нема і не було.

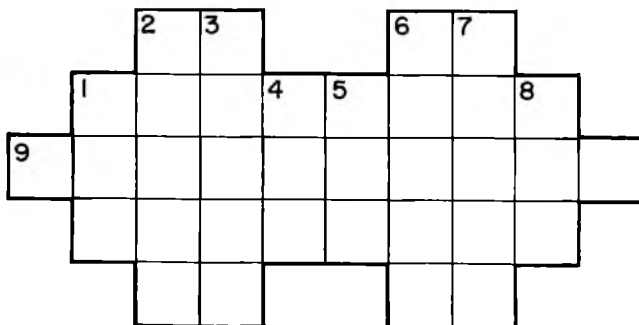
— Справді, бабусю, не було. Але тут така сама справа. Нам говорять в українській школі, щоб ми спростовували й пояснювали в пресі тим людям, що цього не розуміють. А бабуся тут говорить так, як той коментатор у радіо, що називав Слободяника чи Капицю росіянами. А якщо тети Олі дочка приїде сюди з Києва з концертом як скрипачка, то хто вона буде? Якої національності?

— Ну, ясно, що українка!

— Так само українцями є астронавт Попович, і дисидент Мороз, і піяніст Слободяник та інші. Вони ж добру славу приносять для українського імені. Чи не так?

— Ей, малий. Ти таки й справді маєш рацію! — признала бабуся внукові.

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

Доземо:

1. Виконує вирок смерті
2. Посілість в давній Україні
3. Еміграційний поет
4. Буває узимку
5. Погранична ріка України
6. Людина, що бажає нам злого
7. Інституція, що зберігає документи
8. Французьку чоловіче ім'я

Поземо:

9. Суспільний устрій, що про нього любить писати Докія Гуменна

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА:

Доземо:

1. Суд	5. Вишивка	9. УКК
2. Жарти	6. Дарниця	Поземо:
3. Маратон	7. Простір	10. Бурачинська
4. Злочини	8. Псьол	

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Ми дихаємо на повні груди лиш тоді, коли зв'язані з нашими побратимами і маємо спільну мету: і ми знаємо з досвіду: любити - це не значить дивитися одне на одне, любити-значить разом дивитися в одному напрямку.
/Антуан де Сент-Екзюпері - Планета Людей/

Успіхи нашої молоді

ЛЮБА МАЗЯР

Молода мисткиня Люба Мазяр народилася в Венесуелі. В 1965 р. переїхала разом з родичами до США.

Перші два роки "гайскулу" закінчила в Академії св. Василя на Факсейсі у Філадельфії, два останні в Савт Оранж Н. Дж. Опісля закінчила університетські студії в Пратт Інституті з дуже добрим поступом, досягнувши ступень бакалавра.

Від дитинства Люба виказувала замилювання до малювання, яке дбайливо розвивав її батько, якому воєнна хуртовина не дали змоги розвинути свого мистецького таланту. В Пратт Інституті Люба перейшла через різні фази малярської техніки, але

жодна не давала їй внутрішнього вдоволення.

Приїхавши до Америки Люба з великою охотою та молодечим запалом присвячувала багато свого вільного часу Пластові. Була виховницею, подругою у провіді таборів в Іст Четгем тощо.

Працюючи в Пласті вона мусіла приготувати гутірки на заняття. Щоб здобути в молодих серцях пластунок замилювання до української літератури, культури, історії та виплекати гордість, що вони козацького роду, Люба мусіла сама багато вчитися і читати. Вона ж сама народилася на чужині, ніколи не бачила рідної землі, широких ланів родючого чорнозему, чарівних лісів Волині, могутніх хвиль Дніпра.

Перебуваючи на літніх таборах, у вільних хвиликах, Люба ходила по дикому лісі Іст Четгему, де з кожного кутка дивились на неї постаті з Лісової Пісні Лесі Українки, творів Шевченка, Коцюбинського і ін. Часто у тиху нічку при місячним сяєві увижалися їй мавки та лісовики, то знову на гірських скелях вона бачила гордого Довбуша — символ змагань за свободу.

Одного дня зродилась у неї думка, чому б ті постаті не відтворити на полотні так, як вона їх бачить.

Це був перший крок. Почалась тяжка праця, багато недоспаних ночей, багато шкідливих матеріялів, часто зневіра у власні сили. Заохота батька та власна впевненість і завзяття перемогли.

Молода мисткиня почала малювати, черпаючи сюжети до своїх праць із творів письменників. На полотні появились: "Мавки", "Думи",

Гуцульська легенда
- мал. Люба Мазяр
"Hutsul Legend"
— by Luba Maziar

"Не шуми калинонька"
- мал. Люба Мазяр
"Don't murmur, guelder-
rose" — by Luba Maziar

"Лісова мавка" -малюнок Л. Мазяр
"Lisova Mavka" (wood-nymph) —
by Luba Maziar

"Катерина", "Козаки", "Довбуш", "Мати і дитина", "Ікони" тощо. Її твори це не краєвиди, портрети, чи абстракти. Вони переносять нас у містичний світ, в нашу славу давнину.

У початках квітня 1976 р. пластовий курінь "Перші Стежі" та галерея п. Ванчицької влаштували першу самостійну виставку Люби Мазяр у Філадельфії. Була вона дуже успішна так під оглядом моральним, як і матеріяльним, бо більша половина картин була продана вже першого дня.

Молодій мисткині бажано багато сили та витривалості у її творчій праці

ІРИНА ФЕДИНИШИН

Вона оповідала йому, кілька курки знесли яєць, що м'ясо подорожало знов, що ярина страх недобра, дальше про свою гризоту, що білизна не хоче схнути, хоч висить уже третій день на шнурі. Він слухав її з привичною увагою. Се був рапорт, якого він мусив вислухати щодень, повернувши зі школи і засівши зі своєю жінкою до обіду. Потім розбирали обоє кожду точку зокрема, а нарешті запитала вона, як йому сьогодні поводитися в школі. О, і він мав гризоту! Малий Михайлович вичерпував його терпеливість. Він був збиточний і злий, але що був сином директора, то не можна було з ним поводитися остро.

— Подумай собі, він намалював мене сьогодні на таблиці і підписав:

Пан учитель у сурдугі, що переробила йому жінка». Мені здається, що ліпше було б, якби ти не мішалася в кравецькі діла, тим я виставляю себе на посміховисько молодіжі.

І глянув на свій сурдуг, якого довгі поли і не короткі рукави не збуджували справді великого подиву і не зраджували високого естетичного смаку.

Але сими словами наварив він собі! Се було обурені! Вже зайшло аж так далеко, що він їй робить вимівки за її тяжку працю.

— Я все казала, що Михайлович то ледащо, і через него мав би ти не носити свого сурдуга, якого перероблене коштувало мене стільки праці, а ти хочеш тепер кинути його? Ні, Владку, сего я не сподівалася дожити з тобою. Що він трохи задовгий, що кому до того, ми ж не маємо звідки справляти собі щороку нові речі.

Він не важився відповісти їй, бо боявся її сліз. Може, її правда. Він не займався ніколи такими річима, як мода, убране. В нього не було на се часу. Школа та лекції захоплювали всю його увагу. Він працював цілими днями і не вважав, як там йому сурдуг лежить. А сурдуг був вигідний; він був невдячний, що сказав перше своїй жінці, аби не мішалася в кравецтво. Що вона була така добра, так дбала за нього, обходила його, догоджувала йому, гріх би мав гніватися на неї. На своє убране не видавала також нічого, а все складала гроші до купи, аби, як підуть на пенсію, могли собі купити

хоч яку-такую маленьку хатинку на селі, бо там хотіла вона жити бодай перед смертю пару літ.

Він був зворушений, коли подумав, яка вона добра.

— Не гнівайся, я не покину свого сурдуга, — сказав і хотів збиратися до праці. Треба було поправляти задачі. Та ось стукане до дверей не дало йому здійснити сей намір. Перестрашені тим стуканем, подивились обоє на годинник. Хто се міг бути, що приходить у сей час? Гості в таку годину! Неможливо! Кому хотілось би робити візити о першій годині?

Та се не були гості, лише листонш, що передав їм рекомендований лист.

Обоє перестрашилися. Тремтячими руками отворив він лист і почав читати. Та чим довше читав, тим більше малювалося збентежене на його лиці, в кінці подивився нерішучо на свою жінку.

— Мальвінцю, подумай лише, знаєш, доктор Ломницький... чи пам'ятаєш його?

— Той, що в твоєї сестри був на квартирі?

— Той сам. Він пише, що буде переїздити через наше містечко, і просить, чи не міг би переночувати у нас. Як се нам неприємно, то він постаріється про інший нічліг.

— Се він пише?

Тепер стратила вона притомність духа. Великоміський панич в їх домі! Що ж вона почне з ним! Де він буде спати? У них лише два покої й кухня, а він тум у місті займав сам два покої. Її швагрова казала, що він дуже вибагливий. Не знати, як приймати його, аби він був задоволений і не сміявся з провінції.

— І ти думаєш, що він приїде-таки на правду? — почала несміло.

Він був про се переконаний. Вона склонила з резигнацією голову і почала збирати зі стола.

Зараз удалася переіначувати цілу хату. Переставляла меблі, образи, порядкувала, чистила. Як надійшла година приїзду гостя, були обоє доматори святочно прибрані і очікували його.

Гість приїхав. І був такий любий, привітний, що вони робили собі вимівки з-за того, що чули так мало вітхи при читанню його листа.

При столі розпочав молодий доктор розмову:

— Чи пані ходять часто на проходи?

Вона почервоніла і подивилася з переляком на свого мужа.

— О ні, тут нема куди ходити, самі жидівські вулиці.

— То, певно, мають пані приємне товариство в містечку, сходяться часто на забавах, пікніках, вечерках...

— Мій муж має так мало часу. Ми не буваємо в жодних товариствах.

— То, певно, панство любуються природою, їдуть часто на село. Може, їздите на ровері, пане учителю?

Учитель подивився на свою жінку і усміхнувся.

— Ні, я сього не пробував іще, — сказав так наївно, що той мало не розсміявся голосно.

— Отже, що робите? Чи ходите на полювані?

— Ні.

— То мусите бути знаменитим тарокістом?

— Ні, пане доктор, я не граю.

— Но, що ж робите в вільних хвилях?

— Я... працюю, читаю, пишу.

— А пані добродійка?

Обоє глянули на себе. Вони не знали, що відповісти на се, бо пані добродійка не мала вільних хвиль, бо вся домашня праця спочивала на її плечах.

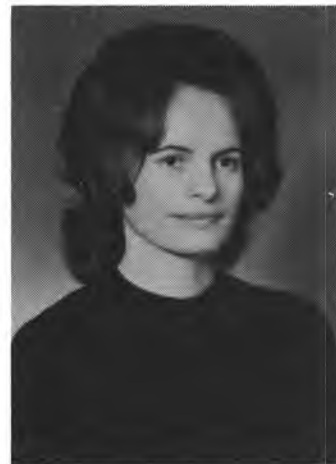
— Але ж се страшно! Як ви можете витримати щось подібного? Таже ви мусите вмирати з нудьги.

Сі слова не виходили їм із думки. Обоє мали дуже злу ніч, не спали майже нічого. Обоє думали про того молодого, повного життя доктора, і щось мов зависть почало пробиватися в їх серцях. Як весело оповідав він про всі чуда великого міста. Чи не перемінили його оповідання їх поєдинного помешкання? Чи не стали

Продовження на стор. 17

СПОНЗОРИ І СТИПЕНДИСТКИ З БРАЗІЛІЇ

Містимо знімки спонзорів і стипендісток.

Зиновія і Володимир Сидораки, Нью-Йорк, та їхня стипендістка Надія Музика.

Продовження в наступних числах НЖ.

Прод. ГІСТЬ

й вони самі при кінці веселими, говірливими, чи не думали, що не пережили ще ніколи такого приємного вечора?..

Який він щасливий! А вони? Вони сиділи рік від року на однім місці, з тими самими гризотами, з тими самими неприємностями! Що знали вони про жите? Неприємності з дітьми, що не хотіли вчитися та не мали охоти до науки, переговори з родичами, які нечемність і лінивість дітей спихали на вчителя. Взимі гризота через піч, що курила, вліті неприємність, що порох із дороги залітав до помешканя. А все один клопіт — мало грошей. Се було їх жите, яке вони провадили вже довгий час і яке мали провадити до кінця віку.

Він скінчив сі сумні рефлексії і почув у другім кінці кімнати тихий плач. Отже, й вона не може спати, й вона думає про своє жите і плаче за страченими літами. Він запер у собі дух, аби не зрадитися перед нею, що й його мучать невеселі гадки.

Рано виділи вони свого гостя лише хвилику, а вечором від'їхав він назад до столиці. Їм здавалося, що він забрав із собою всю веселість із їх маленького помешкання.

Вона впорядкувала все так, як було перед приходом гостя. Мовчки засіли до вечері, він у своїм старім сурдуті, а вона оперезана великим фартушком, який скинула була на час

побуту гостя. Сиділи при столі, і обоім було чогось неприємно. Все здавалося їм таким нудним, таким звичайним; здавалося, що поза їх кріслами ходять сиві тіні.

Вона почала оповідати, кілька яєць нанесли кури, що білизна висхла вже, що вона сьогодні не купувала молока, бо лишилось їй ще відучора. Він подивився на неї якось здивовано, і вона замовкла. Вона застидалася, дуже застидалася, що хотіла займати його такими нісенітницями, які видавались їй дотепер дуже важними. Почала силувати свій мозок, аби зацікавити свого мужа, так як учора молодий доктор, аби зробити його веселим, говірливим, але ніщо не приходило їй до голови. Все лиш кури, сусіди та школа — сльози появилися в її очах, вона зненавиділа себе.

Він побачив сльози в її очах, і йому стало жаль.

— Ходи, — сказав, — надворі світить місяць, може би, ми пішли на прохід?

Вона встала, і щось мов усміх перебігло по її затурбованім лиці.

[1904]

(заховано правопис оригіналу)

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Через труднощі до висот.

Капля проверчує камінь не силою, а тим що безустанно паду.

ФУНДУЙМО ПЕРЕДПЛАТИ "НАШОГО ЖИТТЯ"

У часописі "Праця" о. Рафаїл Лотоцький з Бразилії закликав українців Канади й Америки посилати до Бразилії вартісні книжки й журнали, які вплинуть на розвій культурного народнього життя цього поселення.

Ідучи назустріч цим потребам, реферат суспільної опіки США розгорнув акцію уфундування передплат "Нашого Життя" головню для Південної Америки.

Відділи США одержали обіжного листа з закликом і проханням підтримати цей почин. Першим, що зголосив своєю піддержку в цій важливій справі, був 3-ій Відділ США (Фінікс, Арізна), який пожертвував 200 дол. на 20 передплат "Нашого Життя" для читачів у Бразилії. Згодом відгукнувся 46-ий Відділ США (Рочестер, який, замість стипендії, призначив 150 дол. на 15 передплат. Відділи 56-ий (Дітройт) і 22-ий (Чикаго) оплатили по 5 передплат, а Відділи 33-ій (Клівленд), 59-ий (Балтімор), 78-ий (Вашінгтон), 106-ий (Гартфорд) та Український Народній Союз і дві членки 28-го Відділу уфундували передплати в меншій кількості.

Закликаємо всі Відділи і приватні особи піддержати ту акцію, яка забезпечить ширші кола читачів друкованим словом, сполуляризує "Н Ж" і допоможе журналові фінансово.

Д-р Теодозія Савицька
референтка Суспільної Опіки

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в США

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

За м. липень і серпень зложили:

Окружні Управи і Відділи США	32,333.28 дол.
Поодинокі особи	5,688.15 дол
Разом	38,021.43 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н.Ж. ВПРОДОВЖ М. ЛИПНЯ І СЕРПНЯ 1976 р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ:

100 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон
(В пам'ять бл. п. Олени Лотоцької)
50 дол. — 65 Відділ — Нью Брунсвік
Разом 150 дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

20 дол. — Текля Кушнір (5 Відд.) — Воррен, Міч.
5 дол. — Катря Василькевич — Герміне, Па.
15 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 40 дол.

Поля Книш
(фінанс. секретарка)

ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ — ЧЕРГУВАННЯ ХРОНІКИ

Округи пришлють свою хроніку в такому порядку:

Округа Нью-Джерзі до кінця вересня до числа "Нашого Життя" за листопад.

Округа Нова Англія до кінця жовтня до числа за грудень.

Округа Огайо до кінця листопада до числа за січень 1977 р.

Округа Дітройт до кінця грудня до числа за лютий.

Округа Чикаго до кінця січня до числа за березень.

Округи Північний і Південний Нью-Йорк до кінця лютого до числа за квітень.

Важливе писати хроніку й інші звіти чи дописи на писальній машинці з подвійним відступом поміж рядками для редакційного втручання.

Пресові референтки Округ обов'язані зібрати хроніки всіх Відділів на терені свого діяння, перевірити їх щодо змісту і форми, писані рукою переписати на машинці і прислати до редакції "Нашого Життя".

Ці основні обов'язки постійно пригадує пресовим референткам з просьбою дотримуватися їх.

У календарцях не подавати дати сходин, присвячених виключно організаційним справам, ані дати загальних зборів.

Марія Барагура
пресова референтка США

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ США ЗЛОЖИЛИ В М. ЧЕРВНІ 1976 р.:

По 315.00 дол:

65 Відділ США, Нью Бронсвік (Збірна стипендія)

по 200.00 дол.:

Михайло Хомішак, Балтімор, Др. Ольга і Др. Осип Королей, Повтакет, Др. Мирон Гулей, Декатур, Сестрицтво Покрови Божої Матері в Сідней, Австралія,

Марія Галун-Блак 150.00, її Мати Софія Галун 50.00, обі з Денвер.

По 150.00 дол.:

74 Відділ США, Чикаго (Збірна стипендія)

По 100.00 дол.:

Др. Евген і Зена Савчин, через 9 Від. США, Бінггемтон, Василь Колодій, Трой (через 99 Від. США, Вотервліт) 68 Від. США, Сиракузи (рата на стипендію)

По 70.00 дол.:

Инж. Юрій і Люба Артимішин, Вудсайд (рата на стипендію)

По 50.00 дол.:

Марія і Теодор Гелемей, Кліфтон, Анна і Юрій Лопатинські, Нью-Йорк

По 25.00 дол.:

Гертруда Гобеляк, США Трой

По 15.00 дол.:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна, Віктор і Соня Сабат, Мілвокі

По 10.00 дол.:

М. і Т. Федаки, Сиракузи — в пам'ять Марії Максимяк.

Разом 2.000.00 дол.

В М. ЛИПНІ 1976 р.:

По 200.00 дол.:

Оксана Шумило, Бетани, Др. Ю. і Е. Русин, Парма, Всеволод С. Клюфас, Вінггемтон

По 150.00 дол.:

Омелян і Марія Лесюк, Льорейн 71 Від. США, Джерзі Ситі, Наталія Даниленко, Самердейл

По 75.00 дол.:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна (доповнення 180.00 дол. стипендії), Марія Галій, Вайнленд, дол. 35.05, учні 5-ої класи Рід. Школи дол. 39.95, Мирослав і Ева Гнатів, Кергонксон, Ксеня Антипів, Ютика

По 45.00 дол.:

83 Від. США, Нью-Йорк (рата на стипендію)

Разом 1395.00 дол.

УСПІХИ СТАРШОЇ ГЕНЕРАЦІЇ.

Дітройт. Дня 16 грудня 1975 р. Марія Баран-Лазарчук досягнула науковий ступінь магістра з ділянки бібліотекарства на Вейн Стейт Університеті.

Щиро вітаємо.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ВОСЬМЕ

3 КОНГРЕСУ МІЖНАРОДНОГО ЖІНОЧОГО СОЮЗУ

Відкриття Конгресу Міжнародного Жіночого Союзу. Від ліва: Н. Хомут, Д. Степаняк, В. Кузьмич, К. Смородська, О.С. Процюк. заслонена П. Різник

The opening ceremonies of the International Women's Association Congress.

XXIV Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу, що відбувся в днях 21 — 28 липня 1976 р. у Глендейл (США), викликав різні роздуми. Адже в цій міжнародній установі представниці українського жіноцтва були колись у характері повноправних членів (1920-1939), потім придбали становище заприятельованої організації (1955-1973), а тепер брали участь як спостерігачі. Крутий цей шлях, свідчить про невтомне і вперте намагання зберегти цей зв'язок, а теж труднощі з якими зустрічається СФУЖО на міжнародному терені не маючи консультативного статусу з жодною агенцією ООН (NGO-non governmental organizations)

Сам факт, що відкриття Конгресу відбулося в будинку ООН при співучасті ген. секретаря Курта Вальдгайма і секретарки Міжнародного Року Жінки Гельві Сіпіла — дещо говорить. Діяльність МЖСоюзу вже давніш була пов'язана з Об'єднаними Націями, в яких він має консультативний статус. А тепер, на початку Декади Жінки, програма Конгресу цілковито сформувалась на підставі Світового Плану Дії, що був ухвалений у Мехіко. Найперше Конгрес закликав жіноцтво скріпити своє зацікавлення суспільними, економічними і політичними питаннями. Потім

Коктейль перед бенкетом Міжнародного Жіночого Союзу. Зліва Ірина де Ліпковська — голова МЖС, направо від неї /в сари/ Лорен Касінда заступниця голови МЖС

Cocktail before the banquet of the IWA Congress.

підкреслив велику продуктивну працю жінки-матері і домашньої господині, яка досі недоцінювана. У виховно-освітній ділянці Конгрес закликав жінок продовжувати й поширювати освіту. Вказав на теперішні суспільні лиха, а саме перенаселення міст і пов'язаний з тим упадок здоров'я, закликав творити осередки здоров'я і вишколювати громадських провідниць. Далі вказував на потребу пересування людей із перенаселених країн і сполученої з тим проблеми еміграції. Спинився над покращенням міжнародних взаємин через утримання економічного балансу у світі. Підкреслив мудре використання земних багатств кожної країни, що підбудує її господарство.

Конгрес висунув також домагання до Об'єднаних Націй. Найперше ствердив недостатню участь жінок у делегаціях різних країн до ООН. Потім домагався більшого включення жінок у працю секретаріату й адміністрації ООН. Вкінці висловився за збереження й розбудову Комісії Статусу Жінки, якій загрожує ліквідація.

Все це відбувалось у формі доповідей і виступів різних референтів ООН. Були також наради комісій, створених із представниць різних делегацій. Їх час був

обмежений, бо кожній з них дано тільки півгодини на обговорення справи, і вони це вміло використали.

Управу СФУЖО запрошено як спостерігача, і нею була референтка зв'язків Олена Процюк. На відкриття Конгресу явились представниці наших складових організацій — Каміля Смородська (СУА), Павлина Різник (УЗХ), Дарія Степаняк, Н. Хомут (ОЧСУ), В. Кузьмич (ОУПС). У дальших нарадах Конгресу брала участь Каміля Смородська, й її діяльність буде зреферована в іншому числі цього журналу. Українська делегація відзначилась — поза виступами на нарадах комісії — також двома гостинами. Дня 24 липня Союз Українок Америки (допомагав 103 Відділ СУА)

влаштував прийняття для делегаток конгресу в кімнаті наших представниць. Другу гостину влаштувала Управа СФУЖО спільно з п-вом др. Р. і Н. Сочинськими в їх просторій хаті. Ясно, що обидва прийняття послужили інформації про Україну й її організоване жіноцтво. Про ту форму нав'язання контактів напишемо окремо.

Конгрес став одним із початкових кроків Декади Жінки. Нам треба застановитися над нашим вкладом праці у цю Декаду.

Олена Процюк

ПОЖНИВ'Я ГАБІТАТУ

Світова конференція Габітату, яка закінчилась 12 червня 1976 у Ванкувері (Канада), залишила по собі двоякий вислід. Найперше — це ухвали й резолюції у справі людського житла та його умовин. Вони складаються з а) декларації у справі людського поселення, б) 64 рекомендацій, звернених до урядів у справі основних вимог людського житла, і в) резолюції, що має започаткувати міжурядову комісію при ООН для допомоги в розбудові людського житла. Ухвалення тих засад не перейшло легко. Всюди була опозиція, яка мала політичне підложжя.

Другим вислідом конференції Габітату було невдоволення жіноцтва. Спрямування для того дала Гельві Сіпіла, секретарка Комітету Міжнародного Року Жінки при ООН. У своїй промові першого дня вона вказала на слабу участь жіноцтва в усіх дотеперішніх світових конференціях ООН. І справді, в офіційній конференції було тільки 25 жінок серед 550 делегатів. В усіх пляхах, що їх розгортали перед присутніми, не було засягнуто думки жінок, не зважаючи на те, що людське житло влаштовує для родини жінка. Це дуже виразно ствердила світова жіноча преса. Також видатна жінка-соціолог Барбара Ворд закликала у своєму виступі до більшої участі жінок у побудові урбаністичного світу. Університет Бріт. Колумбії улаштував 3 червня доповідь на тему "Жінки — занедбаний чинник розбудови", де розглянено це питання. Зокрема затриважливо жінок право власности, яке в більшості країн звучить на некористь жінок.

У жіночій пресі стверджено, що Габітат був першою помітною плятформою для справ декади 1975-85 і цілковито з цим не рахувався. Черговою конференцією має бути нарада у

справі очищення води, яка відбудеться в березні 1977 у Мар дель Плата (Аргентина). Цікаво, чи й там жінки не матимуть ніякого слова.

ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб проголосила кампанію за придбання приміщення для журналу "Жіночий Світ". Для цієї цілі обрано окремих комітет під проводом Анни Михалевської. Придбання фондів відбувається у формі закупу цеглин, що їх будуть розпродувати Відділи ОУК. Журнал потребує приміщення для редакції, адміністрації й архіву.

ЗБЕРІГАЙМО СИМВОЛІКУ ПИСАНКИ

Під такою назвою гурток прихильниць СФУЖО в Монреалі влаштував 11 квітня ц. р. зустріч із мистцем-писанкаркою Дарією Онищук із Торонто. Д. Онищук опрацювала традиційні символи писанок і випростила їх на прозірках, подаючи їх походження і значення. При тому влаштувала також виставку власних писанок і картин.

Це щаслива думка поглиблювати знання широкого загалу про писанку. Разом із поширенням писанки повинно йти й пізнання її, як обрядового мистецького твору.

3 ДІЯЛЬНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

16 травня 1976 р. відбулись у Буенос-Айресі загальні збори СУА, на яких вибрано таку Управу:

Катерина Мурашко, голова; Євгенія Іваник, заступниця; Лідія Таурідська, секретарка укр. мовою; Ольга Сасик, заступниця; Ольга Котульська, секретарка еспанською мо-

вою; А. Грех, скарбничка; М. Левко, заступниця. Члени Управи: О. Бандура, Ю. Кравчук, М. Гнатишин, К. Воловина, К. Балук, Я. Корбутяк. Заступниці: Бугай, Липинська, Райтерівська. Контр. Комісія: П. Пйонтковська, О. Мандзій, Т. Лівша.

На ширших сходинах 11 липня вшановано 20-ті роковини смерті Олени Кисілевської. Доповідь про цю визначну громадську діячку виголосила Ольга Бандура; декілька членок поділились спогадами про неї; Л. Таурідська відчитала уривки з листів покійної до неї.

ЗАВ'ЯЗОК ЖІНОЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В ПОЛЬЩІ

Уже від ряду літ існує в Польщі Українське Суспільно-Культурне Товариство (УСКТ), яке займається просвітньою працею в ділянці української культури. У лютому 1976 року в Любліні відбулися сходина жіноцтва й у висліді створено жіночу секцію товариства. Головою секції обрано мгр. Ольгу Голдованьку. Плян праці секції передбачає щомісячні зустрічі, у програмі яких будуть входити доповіді й мистецькі виступи. В завдання секції входить праця для матері й дитини і допомога хворим, немічним, пенсіонерам. Особливу увагу секція присвятить українському народньому мистецтву.

У списках працівників УСКТ траплялись часто прізвища жінок при громадській роботі. Але тут уперше жінки об'єдналися в окрему одиницю з програмою, згідною із загальними правилами жіночих організацій.

Замість звороту коштів дороги п. І. Рожанковській — Голові СУА у зв'язку з її приїздом на відзначення 50-ліття СУА у Філадельфії, складаємо 25 дол. цеглину на розбудову Музею СУА.

Окружна Управа СУА Філадельфії.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

SEPTEMBER 1976

No. 8

Editor Marta Baczynsky

Impressions from my first ICW Triennial

Because of the Air Canada strike, it looked like it would be almost impossible for our delegation to reach Vancouver, the site of the 21st Triennial of the International Council of Women. However, the strike may have been a blessing in disguise for by the time I reached the University of British Columbia, where the conference was held from June 20th through July 2nd, 1976, I'd had the good fortune to meet some of the delegates from other countries, such as Nigeria and Camaroon, during our three plane flights.

The participants in the Triennial were women of the highest caliber from 67 countries in the Free World. Among them were lawyers, doctors, judges, attorneys general, and even ambassadors. They were not only extremely well-informed but also most articulate, many of them fluent in more than two languages.

During the course of the conference, I was fortunate in hearing not only what they had to say in plenary and official sessions but also during intimate gatherings and

social functions. Although most of these women were much older and more experienced, I truly felt that I had been given an opportunity not only to learn but to express myself. Astoundingly, after hearing so much about the generation gap, I found them to be contemporary, concerned and active in all phases of public and private domains.

As an official delegate from the National Council of Women of the U.S., I was assigned to workshops in art and letters, where the topics were: preservation of art treasures, an international directory of authors and artists, an anthology of short stories, and a newsletter.

In my later assignment to a workshop in mass media, I had an opportunity to explore the laws governing motion pictures, their distribution and exhibition in many countries. One pressing problem is the distorted image of women in all forms of mass media, and the new work plan calls for studies, of the press in particular, to see how this image can be

OUR ANCESTORS IN AMERICA

Cont. from No. 7

THE UKRAINIAN CHURCH IN AMERICA

The early twentieth century, especially the nineteen-teens, were years of organizational consolidation for the Ruthenian-Ukrainian community in general.

The Uniate Church was granted an exarchate (then consisting of 206 parishes) in the United States in 1913, after a turbulent period of external and internal strife. The Roman Catholic hierarchy in America, dominated by the Irish opposed the formation of parishes based on ethnic affiliation and created obstacles for the Uniate clergy. Furthermore, there were internal troubles. The clergymen who emigrated from Transcarpathia did not agree with Galician priests who disseminated ideas of Ukrainian national consciousness. The Transcarpathian clergy (outnumbering the Galician clergy in America six to one) had been educated Hungary and consequently spoke and preached in Hungarian or Slovak, not Ukrainian.

The religious unity of the Ruthenian immigrant group was further threatened by severe losses to the Russian Orthodox Church in America. Intensive Russian proselytizing among the Ruthenians as well as the

MARTA KICHOROWSKY

opposition of the Latin Rite hierarchy in America to the Uniate clergymen contributed to the attitude among Ruthenians that to remain Catholic in America would mean total absorption into Roman Catholicism and, thus, the loss of the unique Eastern Rite. For many, Orthodoxy seemed to be the answer. Between 1891 and 1917, 163 Uniate Catholic parishes accepted Russian Orthodoxy

The appointment of the first Ukrainian bishop in America, the very Reverend Soter Ortynsky, promised to smooth out differences among the Uniates, but his premature death left much work undone. After the establishment of the exarchate, the rift deepened and was finalized in 1924 with the appointment of two bishops — one for the Galicians (who accepted the name "Ukrainians") and one for the Carpatho-Ruthenians. Thus we have today the Ukrainian Catholic Church and the Byzantine Rite Catholic Church (Ruthenian). The Ukrainian Orthodox Church in America was established in 1919, when some of the parishes which had become Russian Orthodox joined Ukrainian Orthodoxy led in America by Orthox clergy who had emigrated from Western Ukraine after World War I.

corrected. It was a special honor, to be selected *rappateur* for the session on Health, which was chaired by Mrs. Pnina Herzog of Israel. At this session it was

Українські делегатки з Канади та Каміля Смородська /СУА/ та княжна Пурчатра в Тайланді, нова голова Міжнародної Ради Жінок під час конвенції у Ванкувері.

Перший ряд від ліва: Н. Шемелюк, княжна Пурчатра, Г. Мельник, К. Смородська. Другий ряд Л. Грегори, О. Цилюрик, О. Миськів

Delegates from Canada of Ukrainian descent with Princess Purachutra of Thailand, President of ICW. Back row: Mrs. Lillian Gregory, Mrs. Olga Celurik, Mrs. Olga Myskiw. Front row: Mrs. Nancy Shemuluck, Princess Prem Purachatra, Mrs. Halyna Camilla Huk Smorodsky.

clear that due to diverse cultures and environments, health problems cover a wide scope — from genetic defects to nutrition. In all these workshops, the topic for study for the upcoming three years was the child and its place in our society. Since the United Nations has declared 1979 the Year of the Child, all councils will be focusing their attention on the problems of today's child.

Simultaneously with the aforementioned workshops, others were conducted on such topics as Women and Employment, International Relations and Laws and Suffrage.

During the plenary sessions, broader topics were presented by such notables as Helvi Sipilä, the United Nations Assistant Secretary-General for Social Development and Humanitarian Affairs, who stressed the important role of voluntary organizations. She called on women to take an active part in governmental planning, decision making and implementation. Other speakers stressed the importance of education for women in preparing them for their roles as well as confronting the problems of children, who today often require care outside the home.

Other speakers called on the younger generation to become catalysts in starting and moving projects.

Despite the hardships of commuting to Canada, when all airlines were barred from landing in Vancouver, it was great to see Mrs. Rozankowsky arrive for the second week. Exhausted from 24 hours of continuous traveling, our President concentrated all her strength and efforts towards active participation in all sessions.

COMMUNITY LIFE

In the second decade of the twentieth century, a Ukrainian Teachers' Organization (1913) was formed in order to coordinate Ukrainian school curriculum. Also during these years, the Ruthenian National Association, founded in Shamoken in 1894, became the first organization of a decidedly national character, taking on the name Ukrainian National Association. It was followed by the Ukrainian Workingmen's Association (1910), the Providence Association of Ukrainian Catholics of America (1912) and the Ukrainian National Aid Association (1914). Then like now, these organizations concerned themselves not only with the insurance of their members, but also with all aspects of Ukrainian cultural and civic life. The leadership of Ukrainian life in America was in large part supplied by these organizations in that in 1915 they formed a Ukrainian National Council and in 1940 they promoted the formation of the Ukrainian Congress Committee of America which is presently the coordinating body for Ukrainian activity in America as well as being the political representative body of Ukrainian-Americans.

The teens were also a time of great political excitement in terms of current events in the homeland: World War I, the Ukrainian Revolution and its aftermath. The events of World War I first spurred an action among Ukrainians in America, officially led by the First

Ukrainian Assembly (Soim-1915), to promote the independence of a Ukrainian state embracing all demographically Ukrainian territories. The fraternal organizations were instrumental in collecting and sending money to Ukraine during the crucial years of struggle. In 1917, the Ukrainian National Association influenced President Woodrow Wilson to declare April 21st "Ukrainian Day" and allow Ukrainians in the U.S. to solicit funds for Ukrainian purposes during World War I. The Ukrainian National Aid Association designated a Fund for the Freeing of Ukraine. After 1917-1918 (when the Independence of Ukraine was proclaimed first in Eastern Ukraine and then in Western) and after the Polish occupation of Ukraine, money was again sent to support the Western Ukrainian government in exile. In 1921, when an official diplomatic representation of the Western Ukrainian National Republic opened in Washington D.C., Ukrainian-Americans cooperated closely with the mission. The Ukrainian Revolution had failed, but the mission still hoped to win America's support for the recognition of Ukrainian independence. The Ukrainians, however, could not overcome the negative stance of Washington to the independence of something which, in the eyes of the State Department, was "a part of Russia."

The Carpatho-Ruthenians played an important role in the fate of Transcarpathia when they in 1918 signed

*Каміля Смородська з секретаркою Міжнародної Ради Жінок з Нігерії Цецилією Нзеако та наліною Мельник заступницею голови Національної Ради Жінок Канади.
Camille Smorodsky with the secretary of ICW from Nigeria, Cecelia Nzeako and Halyna Melnyk, the vice-president of the National Congress of Canadian Women.*

After the sessions, we had an opportunity to socialize and get to know each other better at such functions as the International Night, the trip to Victoria Island, and visits to such institutions as the University Women's Association Mansion in Vancouver. It was

an agreement which included their native province in a future Czechoslovak Republic with guaranteed territorial autonomy. At this time, the Carpatho-Ruthenians were promoting themselves as an ethnolinguistically separate group. The Carpatho-Ruthenian clergy and secular leaders did not agree with the Galician Ukrainian political program and rebelled against the domination of Galician elements in both church and fraternal organizations. Today they consider themselves a separate group.

EMIGRATION SINCE 1920

Emigration to the United States from Ukraine was halted during World War 1, but emigration from Western Ukrainian territories resumed at continued, though on a much smaller scale, until the seizure of Western Ukraine by the Bolsheviks in 1939. In the 1920's the nature of the emigration changed. Because Ukrainians were not recorded as a nationality before 1899 and because Ukraine was not an independent nation, the Ukrainians did not receive a quota under the Quota Act of 1924, which allowed for a number equa. to two percent of the U.S. ethnic population as of 1890 to enter annually. An average of only 96 Ukrainians per year for the years 1931-1936 managed to gain entry into the United States according to reports of the U.S. Department of Labor, Immigration and Naurealization. No mass migration of

particularly pleasing to be recognized by many women whom I'd met earlier at the Tribune in Mexico City, and to share some quieter, more intimate visits with them.

As members of the American delegation, we like our fellow delegates, were provided with a bicentennial pinafore, adorned with stripes and stars, which was made by NCW's vice-president, Florence Jacobsen and the women of the Relief Society of the Mormon Church. I especially liked two words on the eagle across my chest, "Freedom and Independence". I think it was a novel idea to not only look attractive but also make a statement of what one stands for.

Despite the rule that only the president of our delegation, Mrs. Hope Skiuman Schary, was entitled to speak during a plenary session, I was allowed an opportunity to speak in reference to a resolution respecting political prisoners. Mrs. Helen Hnatyshyn, former president of the National Council of Women of Canada and now ICW vice-president preceded me and eloquently presented the plight of women political prisoners throughout the world, basing her presentation on the records of Amnesty International. It was truly gratifying, however, when the ICW UN Representative from Geneva specifically cited the plight of Ukrainian women political prisoners.

For Americans of Ukrainian descent, the Triennial was a unique opportunity to meet many other Ukrainian women from Canada, who are active in the Canadian Council. In fact, there was a hospitality suite arranged in the rooms of Mrs. Nancy Shemuluck, President of the

Ukrainians came to the United States until after World War II when some 85,000 Ukrainian displaced persons entered the U.S. between 1947 and 1955 under the provisions of the DP Act of 1948. Since 1955, over 5,000 more Ukrainians have come to the United States from Western Europe, South America, Poland and Yugoslavia. But this is history we have ourselves been witness to.

BIBLIOGRAPHY

- Dinnerstein, Leonard and David M. Reimers. **Ethnic Americans**. New York: Dodd, Mead and Co., 1975.
- Halich, Wasyl. **The Ukrainians in the United States**. London, the Hague: Mouton and Co., 1937.
- Kuropas, Myron B. **The Ukrainians in America**. The In America Series. Minneapolis, Minnesota: Lerner Publications Co., 1972.
- Shevchenko Scientific Society. **Ukraine: A Concise Encyclopedia**. ed. by Volodymyr Kubljovyc 2 volumes. Toronto: University of Toronto Press, 1963

*The noblest question in the world is: What good may I do in it?
Benjamin Franklin*

*His heart was as great as the world, but there was no room in it
to hold the memory of the wrong.*

Said of Lincoln

*Do not stop at doing necessary kindness; the unnecessary ones
are of far more importance.*

Unknown

Ukrainian Women's Association of Canada, co-sponsored additionally by the Ukrainian Women's Organization, the Women's Association of the Canadian League for the Liberation of Ukraine and UNWLA. Hosting over 140 delegates, the hospitality program covered everything from a display of artifacts and traditional breads to a broad presentation on women political prisoners in the USSR. I would be remiss if I failed to mention Mrs. Emily Ostapchuk, who not only served as our hostess at a program for all Ukrainian delegates, but who coordinated all efforts towards this program. We were all thrilled to learn later in the week that she had received the Canadian Medal for Achievement for her work on the Human Rights Commission for British Columbia.

My personal impressions will always include the warm reception and understanding from Princess Prem Purachatra, ICW's new president from Thailand, my old friends from Turkey, Colombia, Belgium and elsewhere as well as the kindness and *simpatico* of people we met for the first time from Canada, Israel, Great Britain and Australia. I was also proud as a Ukrainian-American to have chance to meet my "cousins" from Canada, namely, Mrs. Halyna Melnyk, Mrs. Nancy Shemuluck, Mrs. Olga Myskiw, Ms. Veronica Chuchman, Mrs. Lillian Gregory, Mrs. Olga Cylurik, Mrs. Olga Zaitz, Ms. Anna Chree and Mrs. Drozdowska, all of whom through their love for their native Canada, served as our helpful and concerned hostesses.

Camille Smorodsky

Woman

MOTRIA KUSHNIR

Views & news in a woman's world

During the celebration of the American Bicentennial some attention has been focused upon the contribution of women to the creation of the United States. Three larger-scale projects, in particular, deserve mention. "Remember the Ladies: Women in America 1750-1815" is the first comprehensive exhibition on women's role during the Revolutionary era. The show—conceived and produced entirely by women—opened in Plymouth, Massachusetts, from where it will travel to major cities in the country. Viking Press has published a catalog of the exhibition, which is available in both hardcover and paperback editions. The Bicentennial Women's Center opened in Philadelphia on April 9, under a last-minute grant from Pennsylvania Bicentennial Commission. History is but of secondary concern to the center's organizers; their expressed purpose is "to touch the lives of as many women as possible...they should learn something of their options and their potential, which traditionally they've not been able to do." Forward-looking is also the "ERA Special," a train which will carry supporters of the Equal Rights Amendment to major American cities. Since this year seems particularly appropriate for the passage of the amendment, it is hoped that the ERA Special will stimulate support for ERA ratification in the key states where it has not yet been voted upon. The project is supported by the National Organization for Women.

* * *

The United States Census Bureau has just published the most comprehensive report ever compiled on the status of

American women; it is the first of its kind, showing demographic, social and economic trends among the female population. Some of the more significant findings are as follows:

1) women make up 51.3% of the population—that is, there are 5.6 million more females than males;

2) women can expect to live an average of 8 years longer than men;

3) the number of women in the labor force nearly doubled between 1950 and 1974;

4) in 1974, 77 women for every 100 men completed at least four years of college; the figures for 1950 were 66 women to every 100 men;

5) a growing proportion of women are single or divorced and not remarried;

6) 13% of families are female-headed, an increase of 73% since 1960;

7) the near record-high fertility rate of the 1950's has in recent years dwindled to an all-time low;

8) childlessness among married women is not coming increasingly into vogue, but women under 30 are increasingly favoring the two-child family;

9) the number of working wives has risen dramatically from 25% in 1950 to 44% in 1960;

10) working wives now contribute 27% of the family's total income, up from 20% in 1960.

The Department of Labor's newly published *1975 Handbook on Women Workers* is chockful of depressing bad news. The earning gap between men and women in the United States continues to

widen, as does the distribution of wealth. The statistical data, gathered in 1973, proves conclusively—and who ever really doubted the fact—that women remain an underpaid, underutilized segment of American labor. The median income for full-time workers was \$6,488, only 57% of the \$11,468 received by men. A mere 1.3% of all women earned in excess of \$15,000 annually compared with 17% of the men. Most startling is the fact that women who had four or more years of college averaged \$9,771 a year; men, however, with an eighth-grade education earned on the average of \$9,406 annually.

* * *

"...But I don't know her husband's name, operator. Her name is...I see, you can't find her number unless I give you his name..." Ever had that problem trying to find a friend's phone number? Well, the single name telephone listing may become a thing of the past. Assistant Attorney General William Griffin and Attorney Mary Skinner have filed a recommendation with the Public Service Board in Vermont that the New England Telephone Company list names of both husband and wife in their directories. The proposed listing would be a single line, as in: Washington, George/Martha, 101 Main Street. At present telephone subscribers must pay a fee for a double-name entry, the cost ranging from state to state. The telephone company opposes the re-recommendation, which is supported by the Commission on the Status of Women. If adopted, the new policy may establish a precedent for similar listings in directories in other states.

Continuation in the next issue

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

Translated and Condensed by Olha Stasluk

EDITORIAL...

The summer has slipped away all too quickly and Fall is almost here. During our vacation travels and our stays at places where Ukrainians from different states, countries and even continents congregate for the vacation season, we became aware of various modes of life. Awareness led to comparison and evaluation — evaluation of our own circumstances in this country and reflection upon the degree to which we are taking advantage of what we are privileged to have.

Observing the rapture of a Ukrainian long isolated from her ethnic group over a modest Ukrainian program of the kind we often tend to be bored with or take for granted, we reflect upon what it would be like if we no longer had to "endure" concerts and *akademiyi*, and on what it would be like if we had never been able to have them in the first place.

While young Ukrainian tourists were collecting impressions of Ukraine and Poland, they also left some. Those Ukrainians "at home" are always impressed with young people from America who are fluent in Ukrainian and conversant on with Ukrainian culture, history, tradition, etc...

And so we return to the question of whether we are taking advantage of the resources we have at our disposal to acquire the knowledge that will keep our nation alive and vital. In all honesty — something *is* wrong.

There exist Ukrainian schools, not only of the Saturday variety, but also fully accredited elementary and high schools. And while their academic levels are high, they are now threatened by a shortage of students. A worn excuse is that many Ukrainian families have moved away from Ukrainian centers to areas from which travel to such schools would be difficult — but, are not the results worth the effort?

Unfortunately, however, not all Ukrainian schools are run on high academic levels. Methods tend to be old-fashioned, courses of study too shallow. Students' understanding and interest in material is hampered by vocabularies that do not extend beyond the rudiments of the Ukrainian language.

The time to prevent abbreviated

vocabularies and insure ease of expression is during the pre-school years. It is also the time to instill deep national identity. The UNWLA organizes and runs playschools for both children who speak Ukrainian and children who speak American at home. Even if travel to such a playschool may be difficult, the effort will be repaid in the currency of a child's love and knowledge of its nation.

We have courses of Ukrainian literature, language, and history at universities; we have Ukrainian institutes. But often they are inactive because of a lack of participation. Last year Mercy College organized a course of Ukrainian culture. The course however, was never given because in all of New York there could not be found ten (yes, *ten*) students to enroll in it!

So here on the threshold of the school year it is time to re-evaluate our plans. It is not possible to truly love one's motherland without knowing about it. How, after all, can we spread the truth about Ukraine if we ourselves suffer from a dearth of knowledge?!

OUR COVER

The cover photograph of Carpathian peaks is from a series by Roman Krochmaluk and is entitled "Spyci" (needle-like peaks). *Our Life* Editor Ulana Lubovych confesses to have made the choice out of sentiment, even yearning. She recalls the joy of hiking and camping in the Carpathians and glorying in their beauty. Ms. Lubovych is saddened at the distance between us and our lovely Carpathians and mourns that the true art of self-sufficient travel on foot is not in vogue.

BETWEEN US AND THE TELEPHONE

WHO REALLY DOES THE MOST HARM?

In this month's column, the subject is a controversial one. There are many Ukrainians who believe that athletes, scientists, performers, etc. from the Soviet Union are working for the glory of Russia and are therefore to be considered Russians and, as such,

opposed. With this attitude, those Ukrainians are unwittingly helping the cause of Russification, a cause which they otherwise combat. The Soviet Union contains many nations which face the same plight as Ukraine, and while the professionals may be presented as Russians it is up to those who know better to clarify the situation and place the credit where it is due.

To say that Ukrainian notables such as the cosmonaut Popovych or the artist Archipenko are Russian is the equivalent of saying that those born in Western Ukraine during the late 1800's are Austro-Hungarian! Accomplished Ukrainians all over the world, and especially those behind the Iron Curtain are a credit to our nation; we should be proud of them and make sure everyone knows it!

THE SUCCESSES OF OUR YOUTH

LUBA MAZIAR

Young artist Luba Maziar was born in Venezuela and moved to the United States with her parents in 1965. She received her baccalaureate degree from Pratt University.

From childhood Luba showed a talent for painting which was nurtured by her father. She devoted much of her free time to Plast, a Ukrainian scouting organization, working with the scouts both in the city centers and at summer camps in East Chatham, N. Y..

At the camps in East Chatham, Luba was inspired by the beauty of the woodlands and saw within them mythical figures out of works by Ukrainian writers. She decided to capture these figures on canvas.

After arduous efforts, a series of paintings dealing with characters out of Ukrainian literature was created: "Mavka" (wood-nymph); "Dovbush" (a Ukrainian Robin Hood); "Kateryna" (from Shevchenko's poem of the same name); and others.

At the beginning of April 1976, the Plast group to which Luba belongs and the gallery of Mr. Vanczycky in Philadelphia organized the first independent exhibition of Ms. Maziar's paintings. The exhibit proved both uplifting to the morale and financially rewarding in that more than half of the paintings were sold the very first day.

We wish the young artist much strength and endurance in her creative work.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ОБІДАЄМО УДВОХ

Майже завжди стрічаємо приписи у пропорції на 4-6 осіб, рідко коли на дві. Беручи до уваги, що кожна молода господиня починає свою господарку на дві особи, — цих кілька нескладних приписів подаю для неї.

СТЕЙК З ЗЕЛЕНИМ ПЕРЦЕМ

3/4 lb стейка (round)
2 зелені перці
2 ложки олії
2 ложки насиченої цибулі
1 зубець часнику (розтовченого)
1/2 гор. тонко крайної салери
1/2 гор. бульйону
сіль-перець
2 чайні ложечки крохмалю (corn starch)
2 ложки води
1 чайна ложечка соуса

М'ясо порізати гострим ножом в дуже тонкі пояски (найкраще різати, коли воно напівзамерзле). Зелений перець промити зверху і середини і теж порізати в пояски.

М'ясо підсмажити на дуже гарячій олії, скоро мішаючи, додати нарізаний перець, цибулю, часник та салеру. Долити бульйону, посолити та накрити. Обнижити температуру та варити 5 хвилин. Три останні складники змішати та ними підбити соус — ще варити 5 хвилин і зразу подавати із свіжо звареним рижом.

СВИНЯЧІ КОТЛЕТИ З НАЧИНКОЮ

2 грубі кусники м'яса з кісткою — з полядвизи (pork chops)
1 мала цибулина
1/2 ложки смальцю
1 квасне яблуко
1/2 горнятка натертих сухарів
сіль і перець
1 ложка цукру

В котлеті від сторони кістки гострим ножом затиати глибoku "кишеню". На товщі підсмажити цибулю, додати посічене яблуко і цукор. Мішати на вогні, щоб добре загірлося. Додати сухарики, сіль і перець.

М'ясо посолити зверху і в "кишеню". Наповнити "кишеню" начинкою. Обсмажити котлети на товщі, покласти у пласку посудину, додати 2-3 ложки води, накрити та пекти в печі при 350 ° F околo 1 і 1/4 год. Останніх 15 хвилин пекти відкритим. Щоб використати вже

раз загірту піч, рівночасно печемо дві гарні, великі картоплини, які перед тим старанно промиваємо та відтинаємо з обох кінців по куску шкаралупки, щоб картоплина під час печення не трісла. Подаємо з зеленою салатом.

КУРКА З ЯРИНОЮ

1 мала курочка (поділена на 4 кусники)
2 ложки масла
цитрина (сік і шкірка)
сіль, перець
2 картоплини зварені і покраяні
2 моркви зварені і покраяні
1/2 пачки мороженої зеленої квасолі

Куски курки присмажити на маслі з усіх сторін. Натерти цитриною, посипати сіплю, перцем і тертою шкіркою з цитрини. На дно посудини даємо городину, на неї куски курки. Накриваємо та печемо в гарячій печі (400 ° F) 50 хвилин.

ПЕЧЕНИЙ ЛОСОСЬ (SALMON)

3 ложки м'якого масла
1/4 чайної ложечки солі
1/8 чайної ложечки перцю
1 1/2 ложки борошна (муки)
1/2 чайної ложечки worcestershire sauce
2 ложки насиченого соподко-кислого огірочка.
2 попередні куски лосося (1 інч завгрушки)

5 перших складників разом утерти, додати огірочок і вимішати. Лосось укласти у плитку посудину, зверху змастити тією масою і пекти в дуже гарячій печі (450 °) 20-25 хвилин.

НА ДЕСЕРТ НЕБЕСНА ЛАКОМИНКА

1 білок з яйця
1/8 чайної ложечки оцту
1/4 чайної ложечки екстракту ванілії
1/4 горнятка цукру

НАЧИНКА

1/2 горнятка верхків до збивання (heavy cream)
1/2 горнятка поцукрованих суниць або малин (можуть бути морожені)

До білка додати оцет і ванілію і збити на м'яку піну. Ступнево додавати цукор та збивати так довго, поки піна стане зовсім густа.

Викласти піну на пакунковий папір, розкладення на блясі. Металевою ложкою уформити з піни щось у роді малої мисочки з піднесеними вгору стінками. Пекти в легко огрітій печі (275 ° F) 45 хвилин до 1 години.

Зняти з паперу спечену "мисочку", прохолодити та накласти до неї збиті вершки легко вимішані з ягодами.

Увага: Цю лакоминку можна пекти тільки тоді, коли надворі є низький відсоток вологости у повітрі.

Куховарські назви на букву Щ

Щавель, квасок, гор. — їст. листя. (Росл. дикоросла)

Культурні різновиди: **Щавель кислий** або **квасець**

Щавель садовий або **англійський** (sorrel)

Щавлева кислотá — органічна сполука, що міститься у щавлі та ін. росл.

Щавлєвий борщ (а не "щ. зупа")

Щебрúшка, чабєр — прянощі. (savory)

Щербá — вивар з м'яса, риби, городини, що підставою при готуванні юшок.

Щипанка — страва з молока і щипаного тіста; щипане тісто як додаток до юшок.

Щипці, щипки — припад для льоду чи кусників цукру.

Щирак, див. **Гриб білий**.

Щи (рос.) — російська страва з капусти.

Щільник, щільниковий мед. також **стільний** — мед з вошиною.

Щіпка (солі) — **дрібок с.**, **дрібка с.**

Щука — прісноводна риба (літ. назва) род. щукових. (Pike)

Щука американська (мала) — риба. (Pickereel)

Щука морська, саргáн — морська риба род. морські щуки.

Щупáк — самець щ.

Щучка, щупачóк — мала щука.

Щучина — м'ясо щуки.

Н. Ч.

ПОДЯКА

Як вислів подяки членкам і управі 71 Від. СУА в Джерзі Ситі. За вислови співчуття з приводу смерти мого бл. п. брата Мих. Левицького складаю 10 дол. на Пресовий Фонд Н. Ж.

Ольга Сохан
чл. 71 Від. СУА Д. С.

ОСІННЯ КУРТКА

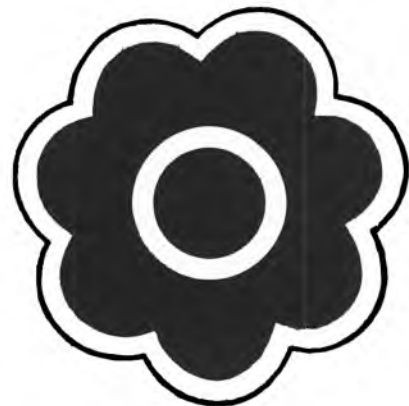
В Україні тепер дуже популярні куртки і свитки, оперті на крою народного вбрання або принаймні прикрашені народними мотивами. Київський будинок моделів випустив зразок куртки, пригожої на холодні дні. Вона надається для їзди автом чи для проходу.

Куртка з капюшоном, прикрашена народними мотивами. Матеріал: сукно (подвійний поліестер) кремової або брунатної краски. Крій кімоно. Краї куртки обведені вовняною стрічкою. На кремовому матеріалі стрічка може бути брунатна, на брунатному червона. Можна теж дістати взористі вовняні стрічки у двох кольорах.

Прикраса куртки взята з народних кожухів. Це квітка проміру 2", викроена зі штучної шкіри. Вона складається з двох або трьох кружальців, накладених одне на одному. На куртці з кремового матеріалу основне кружальце є вишневого кольору, друге, накладене зверху, брунатного, а вкінці мале кільце знову вишневого кольору. На куртці з брунатного матеріалу, основне кружальце є кремового кольору, друге, верхнє, вишневого, а третє кільце знов кремове. Ці кружальця є прикріплені до матеріалу, по три з кожного боку, получені

ключкою із стрічки з гудзиком, що застібує куртку. Прикріплювати їх машинним швом rickrack.

Шви куртки обведені декоративним стібком. Довша бічна лінія спереду і спідній шов рукава ним прикриті. Для виконання такого шва служить вовняний шнур, що його можна дістати в кожній красці. Але можна виконати його з волічки, виплітаючи тонку косичку. Передні шви викінчені кутасиком.

Шкіряна "квітка" у природній величині

Пояс слід зробити з тієї самої штучної шкіри, що й квітки. Щоб він краще тримав, слід було б підшити його уштивненням. Можна викінчити його пряжкою або металевими нашивками.

УВАГА, ПЕРЕДПЛАТНИКИ "НАШОГО ЖИТТЯ"!

З причин, які не завжди залежні від адміністрації "Нашого Життя", зміни на висилкових адресах, а саме дати передплат, не завжди є своєчасно вписувані. Просимо вибачити та повідомляти нас про такі і подібні неточності на адресах чи в доставі, щоб можна було ці справи провірити та виправляти. Поштовий уряд просив нас теж повідомити про випадки занедбань у доставі журналу.

Дякуємо за співпрацю

Адміністрація "Нашого Життя"

ДОКІНЧЕНА КАЗКА

Ще п'ятого березня цього року відпровадили ми на вічний спочинок хорошу Людину. Не стало між нами щирого приятеля, при чому приятеля для старших, молодих і для дітей. Така вже була вдача в Покійної др. Євгенії Єржківської, що вона вмiла заприятелювати з людьми не лише рівними собі віком, а й на 20-30 років молодшими, а то й зовсім молодими. Дуже вона любила цей світ, життя, людей...

Мала вона чутливу, шляхетну душу, невичерпну енергію, велике чуле серце. Сама живучи скромно, завжди пам'ятала про інших, що їм було гірше, і перша йшла з допомогою — пожертвою. На своїй довгій путі не минала вона нікого, не давши поради-помочі, а її порада була вагома, бо мала вона світлий розум, свіжі думки, завжди нові ідеї.

Щирість, правдивість, одвертість, - властиві їй риси-риски високоінтелектуальної людини.

За прожиті 78 років св. п. Євгенія Єржківська була свідком багатьох великих подій нашої історії. Та не лише свідком, а учасником тих подій, бо вона ніколи не стояла осторонь нашого громадянського життя.

Пережила вона дві світові війни, два Українські Відродження, і поєднувала вона нас, молодших, із тим першим Відродженням 20-их років. "Разом із своїм чоловіком, уже теж покійним, проф. Миколою Єржківським, були вони живим втіленням тих, що боролися за нашу державність під час I Світової війни" - сказав др. Я. Гурський у своєму прощальному слові.

1916 р. др. Євгенія Єржківська закінчила Київську Подільську гімназію і вступила до Київського Комерційного Інституту. З вибухом революції навчання у вищих школах припинилось. Зате в той час на селах стихійно поставали середні учбові заклади, і Покійна включилася в цю роботу. Виїжджає вчителювати в Баришівську, а потім Березанську гімназію. Та рвалася вона до чогось вищого, хотілося більше мати, щоб більше дати. Отже, у 1927 р. Вона кінчає медінститут, а після закінчення працює в акушерсько-гінекологічному відділі Першої робітничої лікарні м. Києва. Від 1933 до 1936 р. працювала в Третій Поліклініці Українського Червоного Хреста на посаді лікаря-гінеколога. Одноразово з роботою в

шпиталях викладала фармакологію в Медінституті та в фельдшерській школі, а також викладала анатомію в Київському Художньому Інституті.

За німецької окупації також невтомно працювала, як в Україні, так і в таборах ДП в Німеччині завідувала відділом суспільної опіки при Богданівській управі м. Києва. У 1943р. виїхала до Берестя-Литовського, де завідувала медичним відділом- міської управи та працювала в місцевому шпиталі. З переїздом до Німеччини працювала при місцевій лікарні містечка Сахсен як лікар для чужниці. Після закінчення війни працювала лікарем в ДП таборах у м. Вецлярі, в робітничому таборі в Гіссені та в переселенчому таборі в Буцбаху.

У 1950 р. переїхала до США, тут активно включилася у громадську роботу. Спочатку родина Єржківських поселилася в Ютиці, а після шістьох років переїхали вони до Сиракюз, та ніколи душею вона не могла відійти від ютицької громади.

Ще в Ютиці др. Єржківська найбільше виявилася в Союзі Українок, а з переїздом її у Сиракюзи робота 68-го відділу СУА помітно поживилася. Покійна кілька разів була головою відділу, завдяки їй відділ поповнився новими членками, вона зуміла зацікавити журналом "Наше Життя" і несоюзняк, вона була душею відділу до останніх днів життя. Була Покійна активною не лише в ютицькому й сиракюзькому відділах, але належала й до управи централі СУА, там вона була культуросвітнім референтом, і не один реферат написала вона для відділів, не одну імпрезу зорганізувала, не одну ідею підказала.

Працювала п. Євгенія також з молоддю СУМА, допомогала одумівцям. Молодь її любила і цінила.

Кілька років працювала вона й у Школі Українознавства ім. Лесі Укра-

їнки, брала участь у місцевих українських радіопередачах, брала участь у громадських імпрезах, дуже любила театр і не раз виконувала головні ролі у виставах наших аматорських гуртків (теж у Ютиці), які процвітали в усіх наших громадах у 50-60 роках.

Від самих початків існування УЛТПА — відділу на середній Нью-Йорк була вона членом його, живо цікавилася працею цієї лікарської організації, завжди була присутня на всіх з'їздах, конференціях, а навіть належала до управи відділу.

Від лікарського товариства прощали Покійну п. др. М. Логаза в Сиракюзах та др. В. Когутяк у Ютиці, де п. Євгенія і похоронена на католицькому цвинтарі поруч свого чоловіка.

Від Окружної Ради СУА прощала Покійну Ірина Руснак, Теодозія Савицька — від централі СУА, а від 68 відділу в Сиракюзах — Н. Сенік. Пані Томич прощала п. Євгенію від ютицького УККА, як рівнож від своєї родини.

Від СУМА сиракюзців виступив на тризні в Ютиці інженер Орест Грицик.

Та найзворушливішим був останній виступ — слово 15-літнього Бориса Гудзяка. Батьки Бориса просили Покійну доглядати їхніх двох малят, коли самі батьки виходили чи навіть виїжджали кудись на кілька днів з дому. Діти з п. Євгенією почували себе певно, безпечно, їм було з нею дуже цікаво, бо вона їм багато оповідала і завжди то було щось цікаве, або читала казки... Ці казки залишились у пам'яті Бориса й дотепер, ось про ті казки й згадав Борис із таким чуттям, теплом, жалем. Казка мусила бути докінчена, хоч як уже бувало пізно.

Життя п. Євгенії було теж як довга цікава казка: багате на пригоди (в наші бурхливі дні), на зустрічі з цікавими людьми. Гарно вона жила й гарно померла. Свідомо вислухала останню молитву та запричастилася. Гарно була й похоронена.

Осиротила вона свого єдиного сина Олега з дружиною Бетси, трьох унучок — Надійку, Олю, Таню — та кузина п. Миколу Мухновського — всіх їх вона любила своєю щирою ніжною любов'ю.

Нехай же ця несвоя, але гостинна, земля буде їй легкою.

Н. Сенік

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

ОКРУЖНА УПРАВА СУА В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПЕНН.

Філядельфійська Округа є найбільшою з усіх Округ СУА. Вона нараховує 21 Відділів і 720 членок. У звітному році засновано два нові Відділи — в Трентоні і в Балтімор. До Відділів приєднано разом 50 молодих членок.

19-го жовтня 1975 р. відбувся ювілейний бенкет з нагоди 50-ліття СУА. Допис про це святкування ювілею організації був поміщений в "Нашому Житті" за грудень 1975 р.

З нагоди 50-ліття Відділи філядельфійської Округи у 1975 р. зложили 5.500 дол. на Музей СУА.

9-го листопада відбувся Український День у Пенсільванському університеті. Стефанія Пушкар, Стефанія Кохановська, М. Мазур і Л. Бервецька влаштували з тієї нагоди мистецьку виставку, а членки 98-го і 112-го Відділів подбали про буфет.

Представниці Окружної Управи брали участь у похоронах бл. п. Олени Лотоцької в грудні 1975 р., а 11-го січня 1976 р. Округа влаштувала поминки в пам'ять Покійної. Згадка про це була в "Нашому Житті" за червень 1976 р.

Союзняки Округи підтримували морально й матеріально Комітет Оборони В. Мороза в Філядельфії і в Вашингтоні, беручи участь у маніфестаціях і складаючи датки.

Окружна Управа належить до Федерації Жіночих Клубів у Філядельфії, вплачує внески і бере участь у імпрезах.

Референтки Окружної Управи працюють комісіями. Впродовж 1975 р. відбули такі конференції референток Відділів з окружними референтками: виховну з участю референтки Головної Управи Ірени Лончини, дві організаційні з участю референтки Головної Управи Ірени Захарко, суспільної опіки з участю референтки Головної Управи др. Теодозії Савицької і культурно-освітню. Всі конференції дали багатий матеріал до праці.

Заходом Окружної Управи на терені Філядельфії створено Осередок Суспільної Служби, головою якого є Оксана Генгало.

При Окружній Управі існує від 1966 р. Гурток Книголюбів, який очолює Марія Харина. Гурток закупив багато українських книжок. Щомісяця відбуває сходи в доміві СУА.

Під час Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів у Філядельфії. Українська делегація біля Дзвона Свободи (зліва): Лідія Дяченко, Марія Мазур, Стефанія Вовчок і Оксана Генгало.

Окружна Управа опікується і адмініструє дім СУА в Філядельфії. Адміністраторками є Мирослава Прокопович і Євгенія Новаківська.

Л.Д.

УЧАСТЬ СОЮЗНЯНОК У МІЖНАЦІОНАЛЬНОМУ ФЕСТИВАЛІ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

В днях 23, 24 і 25 квітня 1976 р. відбувся у Філядельфії міжнародний фестиваль, який відвідало понад 50.000 людей, а участь в ньому взяло понад 40 етнічних груп, між ними і українська.

Фестиваль попередила пресова Конференція, яку уладив Осередок Служби Національностей в дні 17 березня. Українську групу репрезентували членки 90-го Відділу СУА з їхньою головою Марією Мазур, яка одночасно очолювала українську групу Фестивалю.

Під час перекуски членки 90-го Відділу гостили присутніх українськими тортами, які подарували Відділи 10, 20, 13 і 90, а танцювальна група "Волошки" виконала кілька українських народних танків.

На Фестивалі українська група за-репрезентувала себе найкраще з усіх національних груп. Наші танцювальні виступи, наша мистецька виставка і наш буфет з українськими стравами — були неперевершені.

Виставку народнього мистецтва влаштували пані: С. Пушкар, М. Мазур, і Л. Бервецька. Виставка була прикрашена великою мапою України, на якій були розмальовані писанки численних областей. М. Мазур переводила показ писання писанок. Це було великою атракцією. Біля виставки був розміщений станок продажу виробів народнього мистецтва — писанки, вишивки, кераміка і різьблені предмети. Дижури при обох станках тримали три дні членки 90-го і 98-го Відділів. Харчовий станок був також

"Голодний обід." Балтімор, промовляє заступниця голови СФУЖО інж. Лідія Бурачинська.
Ms. Lydia Buraczynsky speaking at fund raising dinner in Baltimore.

"Голодний обід", Балтімор, інсценізація "Шість нескорних" виконують дівчата з Пласту, СУМА і Студентської Громади.

Entertainment at a fund raising "hungry dinner" in Baltimore.

гарно прикрашений мистецькими виробами, привезеними з України. Його прикрасили членки 112-го Відділу, а саме голова п. Квашинська, п. Михайлюк і п. Бервецька. Керівником цього станка була п. Новаківська, яка доклала всіх старань, щоб наш буфет був на висоті. У приготуванні страв та їх продажу брали участь такі філадельфійські Відділи: 10, 13 (Честер) 20, 41, 43, 52, 88 і 112. Це була тяжка і повна посвята праця не тільки для гроша, але перед усім для прославлення українського імени серед чужинців. Із зароблених грошей Відділи давали половину Окружній Управі на утримання дому СУА, а половину лишали собі, Окружна Управа дала зі своєї частини 112 дол. на український Комітет 200-ліття Америки.

Фестиваль цей уладжував Осередок Служби Національностей. Щоб допомогти групам, які брали участь у Фестивалі покрити кошти адміністрації він зорганізував фантову льотерію із трьома виграшами. Групи розпродавали льоси і на кожній книжечці заробляли 3 дол. Українська група розпродала льоси із заробітком для себе около 900 дол.

Цей величавий Фестиваль закінчився успішно.

Лідія Дяченко

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю сердешну подяку Любомирі та Іванові Мокіям, Богданні і Михайлові Бережанським та 99-му Відділові СУА у Вотервалті, за вислови співчуття і пожертви на Запасний Фонд Н. Ж., з приводу смерті бл. п. Стефанії Савчак, з цієї нагоди складаю 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Ольга Гнатишак

13-ий ВІДДІЛ СУА ім. УЛЯНИ КРАВЧЕНКО, ЧЕСТЕР, ПА.

за час від вересня 1975 до липня 1976

Відділ відсвяткував Рік Жінки, присвячений "Поневоленим Жінкам". Взяв участь у започаткуванні свята 200-річчя Америки і 100-річчя поселення українців в Америці. Свято відбулося в Мідія парку. З тієї нагоди влаштовано там мистецьку виставку. Членки Відділу демонстрували стіби української вишивки. Відділ дарував буфет, з якого дохід був призначений на народні строї танцювальної групи. Закупівлю матеріалу на строї зайнялися членки Відділу.

Влаштовано показ історичних одягів, виконаних 64-им Відділом.

Відділ улаштував мистецьку виставку в габльотках Честерського банку, приготував передсвятковий базар, відсвяткував разом з Рідною Школою "ялинку", започаткував нову імпрезу запустів.

З нагоди 100-річчя поселення українців в Америці обдарував церкву в Честері, Па. вишиваними обрусами і фелоном.

Відбувся показ писанок і продаж великоднього печива.

Найбільшим досягненням Відділу за звітний час було приєднання 11 членок.

Відділ активно співпрацював з Округою.

Мирослава Зубаль
пресова референтка

54-ий ВІДДІЛ СУА ім. 500 ГЕРОЇНЬ, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛІВЕР.

Відділ начисляє 28 членів. В останньому році прибуло до Відділу 3 нові членки. Відділ відбуває щомісяця ширші сходи і засідання управи в міру потреби, за винятком літніх місяців. Пересічна присутність членів на сходах — 15.

Відділ був дуже діяльний протягом минулого року.

В ділянці суспільної, опіки: Відділ жертвує 150 дол. річно для допомоги студентці в Бразилії і провадить з нею кореспонденцію. Висилає 5 дол. місячно на допомогу бабусі в Німеччині і пренумерує для неї журнал "Н.Ж". Відділ вислав один пакунок з одягом до Бразилії.

В ділянці, господарській: Відділ включився з загально-американські святкування двістіліття незалежності США. Мав свій станок з печивом на базарах 5-го і 6-го жовтня 1975 р., станок на Святі Жінки 25-го жовтня 1975 р. і 8-го березня та 6-го червня 1976 р. на загальному святкуванні незалежності містом Вілмінгтон. Також мав випродаж уживаних речей перед Різдом. Усі ці базари поширили добре ім'я української кухні і принесли матеріяльну користь Відділові.

В ділянці, культурно-освітній Відділ відбув прогулянку до "Метрополітан" Музею в Нью-Йорку на виставку скитського золота, мав виставку українського народнього мистецтва на кожному базарі і окрему виставку різь-

би в ювелірній крамниці в найбільшому готелі у Вільмінгтоні.

Відділ відсвяткував бенкетом з програмою 50-ліття СУА. Спільно з місцевим відділом УККА влаштував свято Незалежності і Соборності України.

У виховній діяльності. Відділ не зміг здійснити плану ведення світлички через брак фахової сили. Заходом Відділу дівчатка вивели гагілки на парафіяльним свяченням. Відділ піддержував гурток українських студентів при деліварському університеті, які мають свою танцювальну групу та притягає їх до співпраці.

На будуче Відділ планує: заложити молодечий Відділ СУА у Вільмінгтоні, влаштувати велику дводенну виставку української вишивки, емалії і глиняної скульптури та влаштувати Андріївський Вечір для молоді. Це в програмі на осінь 1976 року.

Лада Гусар
голова

59-ий ВІДДІЛ СУА В БАЛТІМОР

за час від вересня 1975 до липня 1976р.

Першою імпрезою у звітному періоді були ширші сходи, що відбулися 28-го вересня і були присвячені поважним враженням. Ліда Лемішка поділилася з нами споминами з подорожі до Риму, показуючи прозірки з вищепними поясненнями.

В днях 6-го і 7-го вересня Відділ взяв участь в Українському Національному Фестивалі. Гарно влаштована мистецька виставка килимів, кераміки, вишивок, різьби, картин і писанок була під зарядом Л. Лемішки, Н. Зінкевич і О. Сушко. Помагали їм членки 115-го Відділу І. Траска М. Поліщук і інші. На виставці все була якась акція. О. Ганас і С. Ласійчук демонстрували розпис кераміки, С. Михайлишин писала писанки, пластуни продавали стилеве керамічне намисто, медальйони, тощо. Буфет був під зарядом А. Поліщук, якій допомагали майже всі членки Відділу.

17-го жовтня 1975 р. на запрошення організаторів ми влаштували мистецьку виставку на річній конференції учителів стейту Меріленд. Крім виставки ми мали також деяку інформативну літературу про українців в Америці, в світі, про їх змагання до свободи, про культуру і мистецтво.

23-го листопада Відділ влаштував бенкет для відзначення 50-ліття СУА. На бенкеті були присутні голова СУА Іванна Рожанковська, заступниця голови СФУЖО Ліда Бурачинська і голова Окружної Управи філіяльської Окружної Лідія Дяченко. Голово-

ною атракцією бенкету було відзначення головою СУА Рожанковською в асисті голови Відділу Марії Булавки білою квіткою вдячності піонерок праці нашого Відділу. Були відзначені: св. п. Юлія Маньовська, Розалія Івахів, Марія Жук, Марія Лучишин, Тетяна Саплива, Валентина Луців, Анна Чорній, Юстина Шпатура, Олена Блавацька, Олександра Сенюта, Ева Боднар, Анна Смоляк і Анастасія Бойко.

На ширших сходах 20-го грудня ми вшанували пам'ять організаторки і довголітньої Голови СУА Олени Лотоцької. Про життя і працю тієї незабутньої людини доповідала Ганна Самутин. На ширших сходах 1-го лютого 1976 р. ми згадали ще одну визначну жіночу постать — бл. п. Ірину Павликовську. Слово про вклад праці Ірини Павликовської в українське громадське життя і про її роль в українському жіночому русі говорила Р. Зелінська.

На тих самих сходах Ліда Лемішка доповідала на тему: "Підсумки Року Жінки". Прелегентка зробила докладний перелік всіх акцій, проведених в 1975 р., а це: День молитви, День Жінки В'язня, День Матери В'язня, участь в Міжнародній Конференції в Мехіко. Рік Жінки продовжено до червня 1976 р. 1976 рік присвячено обороні переслідуваних за релігійні переконання. Вкінці прелегентка відчитала уривки листування Леоніда Плюща з психіатричної лікарні зі своїми синами.

Одною з більш успішних імпрез звітного періоду був "Голодний Обід". Ми домовилися з молодечим 115-им Відділом СУА, молодечими організаціями Пласт СУМА і Студентська Громада з Об'єднанням Жінок ООЧСУ і влаштували спільно імпрезу, якої душею і організатором була Ліда Лемішка. Такою об'єднаною акцією ми сягнули до свідомості і жертвенності якнайширшого круга нашої громади.

В акції святкування 200-ліття Америки управа міста Балтімор влаштувала всевітній фестиваль ляльок. Нас запрошено взяти участь. Пару ляльок в прецизно виконаних полтавських строях приготували М. Хома, М. Мульткевич, С. Михайлишин, Н. Зінкевич, Г. Пісецька, І. Траска і інші. Тлом для виставки були квітяні композиції японської мистецької школи з Токіо. Представники тієї школи демонстрували укладання тих чудових букетів.

Крім того Відділ брав постійно участь в усіх проявах культурно-громадського життя балтіморської громади. Спільно з іншими організаціями ми влаштували прийняття для гостей з Сарселю проф. Володимира Кубійовича і др. Атанаса Фіголя, влаштували Новорічну товариську зустріч, на якій

Ліда Лемішка провела презентацію дебютанток, відвідали з колядою українську громаду, виспанням одягових пачок несли допомогу нашим землякам в Бразилії. Референтка суспільної опіки О. Корж відвідувала хворих членок. Голова Відділу Марія Булава, Анна Стельмах і Валентина Снігура взяли участь в святкуванні 50-ліття СУА, яке влаштувала Окружна Управа в Філядельфії. Членки Оксана Калиновська і Ганна Самутин їздили на загальні збори Окружної Управи.

пресова референтка Раїса Зелінська.

78-ий ВІДДІЛ СУА ім. О. СТЕПАНІВ ВАШІНГТОН, Д.К.

Не зважаючи на відстань замешкання членок і брак власної домівки, Відділ виконує намічені плани й активно включається в життя української громади Вашингтону. Відділ начислює 57 членок-платників. В 1975 році було 5,823 дол. обороту, враховуючи 410 дол., зібраних на цеглини СУА.

Хронологічний огляд діяльності охоплює каденцію двох управ від травня 1975 р. до кінця травня 1976 р.

В днях 2 — 4 травня 1975 р. відбувся Народний Фестиваль Північної Вірджинії, що був частиною святкування 200-ліття Америки. Завдяки співпраці голови Відділу М. Терлецької і Л. Біловус та М. Спонецької з організаторами фестивалю, український мистецький кіоск мав догідне положення і викликав зацікавлення серед численних відвідувачів. Мав відгук в льокальній пресі і телевізії. В часописах і на вечірніх телевізійних новинках показано Т. Терлецьку при писанні писанок. Дуже популярний був також харчовий кіоск, який зорганізували М. Демчишин і Б. Гелета при допомозі членок Відділу. В мистецькій розваговій частині брали участь вашінгтонський секстет "Намисто" і танцювальна група Люби Рапавої.

Від початку травня до половини червня Відділ співпрацював з Комітетом Оборони В. Мороза, роздаючи кожній середі при вході до советської амбасаді люткички про Мороза і ув'язнених та переслідуваних українських жінок. Цю успішну акцію координувала Е. Процінська з участю М. Демчишин, Х. Кебузинської, О. Новосівської, У. Рондяк і Л. Яросевич.

Передважачі діяльність закінчилася 7 червня традиційною вечірною, присвяченою "Союзному Батькові". Союзянки й їхні чоловіки, мали нагоду послухати адвоката М. Воріса, який розказав про свої відвідини українського сиротинця в Прудентополі, Бразилія, що ним Відділ опікується останніх десять років.

Членки 78 Відділу СУА у Вашингтоні, Д.К. присутні на Загальних Зборах 1 лютого 1976 р.

Перший ряд зліва: М. Терлецька - голова, І. Вітковицька, Е. Шарко, Другий ряд зліва: Б. Гелета, З. Луцька, Т. Царик, Т. Вітковицька, Х. Громоцька, С. Дячок, Р. Ставнича, М. Демчишин, Е. Процінська, М. Кормелюк, Третій ряд зліва: М. Ставнича, Р. Яримович, М. Слоневська, М. Базарко, О. Новосівська, К. Кузьмич, О. Лев, Х. Пацлавська, М. Скасків
Members of Branch 78 in Washington.

СВІТЛИЧКА 78-го Відділу СУА ім. О. Степанів, Вашингтон, Д.К. Шкільний рік 1975 — 1976

Перший ряд зліва: Віктор Масний, Реня Пашин, Омелько Пацлавський, Юліяна Кіналь, Андрій Будний, Іллярія Купчик
Другий ряд зліва: Пані Юлія Ломацька — Учителька, Данило Фонтана, Ванесса Озгуд, Андрій Верхняк, Наталія Кость, Микола Кормелюк, Леонора Сербин, Пані Марта Базарко — Виховна референтка
The playschool of UNWLA Branch 78.

18 жовтня — участь представниць Відділу в ювілейному бенкеті Окружної Управи СУА в Філадельфії.

6 грудня відбулася друга за чергою ілюстрована прозірками доповідь: "Візантійський стиль мистецтва Київської держави", продукції Л. Вороневича і Б. Певного. Перша частина цієї цінної та цікавої серії: "Початки мистецтва в Україні" була висвітлена в березні.

29 лютого 1976 року — дитяча костюмівка "Зимова казка", підготована спільно з Кошем Пластунук, Розвагову частину скоординувала кошова К. Пашин, а програму гарно перевела І. Ясінська при допомозі сестричок і юначок. Перекусом для дітей і дорослих зайнялися господарські референтки — Т. Вітковицька і М. Демчишин. Л. Білоус підготувала декорації залі.

27 — 28 березня — дуже успішна виставка дереворитів Якова Гніздовського, яка викликала велике зацікавлення серед громадянства. На відкритті виставки висвітлено фільм С. Новицького "Вівці в дереві". У підготовці та під час виставки допомагали: К. Кузьмич, М. Терлецька, Р. Яримович, М. Слоневська, Т. Вітковицька, М. Демчишин, Л. Білоус і О. Лев.

В квітні закуплено новий вартісний фільм С. Новицького "Писанка". Фільм висвітлювано перед групою професійних жінок Вашингтону, а 25

квітня на "свяченім" української католицької парафії Пресв. Родини.

З рамени референтури суспільної опіки С. Дячок відвідувала хворих членів громади. При допомозі союзянок вислано 6 пачок одержі до Бразилії і 80 доларів готівкою. Дві пачки одержі вислано до Польщі. Під цю пору референтка придбала п'ять фундаторів стипендій до Бразилії; це є пані — М. Рибак, Д. Калиневич, С. Дячок, та панове — М. Бартошик і С. Бойчук. Відділ утримує стипендистку, Филомону Процик, з фондів, зібраних на відсвяткуванні свого десятиліття.

Відділ провадить світличку для малят. В минулому шкільному році відвідувало її 15 дітей. Учителювала досвідчена садівничка Ю. Ломацька. Кожного року діти беруть участь в Святі Матері і підготовляють власну програму на закінчення шкільного року.

Стараючись посилити ділянку зовнішніх зв'язків, наш Відділ є членом і бере участь в сходинах Нордерн Вірджинія Фолк Фестивал Асоційшен, Америкен Революшенері Байсентеніал Асоційшен, Байсентеніал Етнік Асоційшен та Вашингтон Етнік Асоційшен. Голова, М. Терлецька брала участь у з'їзді Федерації Жіночих Клубів і в конференції "Жінки в Економії", організованій департаментом праці. Відділ є членом місцевого Відділу УККА.

91-ий ВІДДІЛ СУА ім. О. КИСЛЕВСЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

12 червня 1975 року відбувся у Відділі "Чайний Вечір" зустріч з д-р Борисом Глинським (чоловіком членки Уляни) з нагоди його дисертації. Під час зустрічі зібрано 105 дол. на Музей СУА.

На етнічній виставці ручних робіт на вулицях Бетлегем в Дні Спадщини у вересні 1975 р. Відділ дістав першу нагороду за чудово вишитий гуцульський рушник.

За ініціативою Відділу влаштовано бенкет з нагоди 50-ліття священства о. пароха Володимира Кармазіна.

Влаштовано в березні 1976 р. щорічний великодній базар для громадян міста. Продавано українські страви, ручні і мистецькі вироби. Участь брали — пані Трищезка з українською керамікою власного виробу, Яро Цегельський з олійними образами і Галя Бадуляк та її учні з прекрасними писанками, що виграла не одну нагороду на міжнародних виставках. Базар приніс добрий прихід, який більшістю призначено на СУА.

Відбулася ще одна виставка вишивок від 13 — 15 травня в департаментській крамниці Гессе'с в Аплентовні, на весняному Фестивалі етнічного прикладного мистецтва.

12-го червня 1976 р. відбулося

НАШЕ ЖИТТЯ, ВЕРЕСЕНЬ, 1976

закінчення шкільного року школи Українознавства, яку веде наш Відділ вже дев'ять років. Під час програми д-р Альберт Кіпа, проф. Мілінберзького Університету в Аллентавні, висвітлив фільм з своєї подорожі по Радянському Союзі. Він порівнював збереження історичних будівель і дбайливість їх відновлення в Ленінграді і Москві з умисним занедбуванням пам'яток української культури в Україні, головню в Києві.

Радна УНС Анна Гарас вручила грошові нагороди випускниці Оксани Цегельській і за добрий поступ Й. Німасові і Д. Труш.

Ольга Цегельська
секретарка

112-ий ВІДДІЛ СУА ім. О. КУЛЬЧИЦЬКОЇ ВАРРІНГТОН, ПЕ.

(за час від грудня 1975 р. по кінець червня 1976 р.)

Ширші сходиini Відділу відбуваються кожного місяця за винятком липня і серпня. Відділ став членом Філадельфійської Федерації Американських Жіночих Клубів і бере активну участь в усіх програмах цієї організації.

Кожного року Відділ організує по американських публічних школах виставки зразків народного мистецтва, а навіть влаштовує показові сценки обрядових святкувань Великодня та Різдва, які опрацьовує мисткиня Марія Хомин-Курц.

Найважливішою діяльністю Відділу є ведення світлички, яку дня 27-го травня з гарним успіхом закінчило п'ятеро дітей, за що були обдаровані книжечками і писанками. Гарні дипломики, виготовлені панями С. Голь і М. Міллер, роздав дітям парох церкви св. Анни о. Р. Семінак. Виховницями садочка були студентка Марта Кріль та Марія Міллер.

4-го квітня влаштовано продаж тортів. Весь дохід з продажу призначено на будову нової залі при церкві св. Анни у Варрінгтон. Стара зала згоріла, але врятовано дещо з устаткування світлички, як столики та крісёлка. Часово перенесено навчання до поблизької американської церкви, парох якої о. Е. Моріс відступив нам простору залю.

25-го квітня Відділ брав участь у Всенациональному Фестивалі, та мав великий успіх у продажу харчів. Відділ проектував та сконструював харчовий станок, з якого користали також інші Відділи під час триденного фестивалю. Подяка та признання за цю працю належать Олі Михайлюк і Лесі Бервецькій.

Два рази Відділ допоміг своєю працею під проводом О. Михайлюк, у приготуванні буфету для американських та українських гостей при відкритті вистав сучасного і народного українського мистецтва, що були влаштовані в музеї Пенсільванського Університету та у Балч Інституті Філадельфійським Українським Громадським Комітетом 200-річчя США і 100-річчя українського поселення у США.

Для здобуття фондів Відділ влаштовує "базари" з різного рода печивом, вишивками і т.п. Останню влаштовано т.зв. та дуже популярний в Америці "продаж у гаражі".

Відділ чисельно маленький та завдяки працьовитості і жертвенності членок має гарні успіхи у всіх своїх починах.

Для тіснішої дружби членок Відділу проведено дозвілля враз з родинами в гірських лісистих просторах у домі гуцульських нащадків вже третього покоління п-ва інж. Павла і Марусі Терпелюк. В їхньому домі лунає українська пісня, картина співця-бандуриста прикрашує вітальню, а пані Маруса з захопленням пренумерує журнал "Наше Життя".

Ніна Квашинська

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ В ПОШАНУ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

66-ий Відділ СУА в Нью-Гейвені вшанував жалобними сходами дня 11-го січня 1976 р. почесну голову-основницю св. п. Олену Лотоцьку.

Сходиini попередила поминальна Служба Божа з панахидою в сороковий день її смерті. У програмі сходиini, які почалися однохвилинною мовчанкою в пам'ять Покійної, взяли участь — голова Окружної Управи Нової Англії Ліда Фіцалович, голова 66-го Відділу Ірена Гриневиц, пресова референтка Відділу др. Олена Томоруг і секретарка Оріся Марків.

У честь Покійної І. Гриневиц передала Л. Фіцалович чек на суму 100 дол. на Музей СУА.

Олена Томоруг

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою, що 2-го червня 1976 р. упокоївся в Бозі бл. п. Василь Козаченко на 84-му році життя. Покійний народився в селі Серафінці, повіт Городенка, Західня Україна. Малим хлопцем прибув до Канади. Одружився, перенісся до США і поселився в Дітроїті. Працював залізничником. Належав до 175-го Відділу УНС. Був товариською вдачі.

Його дружина Ірина є кореспондентіною секретаркою 23-го Відділу СУА. Вона завжди була активною в українських жіночих організаціях. Була однією з основниць першого Відділу СУА на терені Дітроїту і займала головні пости в його управі. Було головою Злучених Українських Жіночих Організацій в Дітроїті. Громадську працю могла виконувати завдяки своєму чоловікові, який допомагав їй у тому, часто служив автом для потеб Відділу, а в гостинному домі родини Козаченків неоднократно перебували делегати інших Відділів СУА.

Бл. п. Василь Козаченко залишив у глибокому смутку крім дружини ще доньку Олесю Додсон, дві сестри — Марію Ілюк і Євгенію Борден, 4 внуки і 2 правнуки та дальшу родину в Канаді.

Похорони відбулися з церкви НЗПДМ в Гемтремку. Похоронні служіння відправляли чотири священики — о. ігумен Лотоцький, о. Лазар, о. Панчук, о. Д. Сточанський. У похоронах і поминках взяло участь багато громадян.

Вічна Йому пам'ять!

Анастасія Коропишин

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВИДАННЯ СУА

Ціна з пересилкою	
3. Терлецька — Українські Страви	7.50 дол.
Рідна Пісня — співаник	4.25
Альбоми взорів до вишивання — серія 1, 3, 4, 5 по 3.75	
Пам'яткова Книжка XVII Конвенції СУА	3.25
Відзначки СУА	3.25

Розвага Забава

Текст. Віра Андрушків
Рис. Ярмо Козак

Надходить о — — — — —. Л — — — — — опадають з дерев.
Всі звірята приготуються до зими. Пташки також
приготуються. Одні відлітатимуть на п — — — — —, в теплі краї, інші
будуть зимувати. Відлітають у вирійті птахи які живляться хробаками й комахами.

Всі птахи мають п - ря.

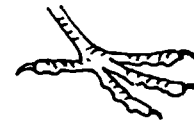
Всі мають к — — — — —.

Майже всі птахи можуть

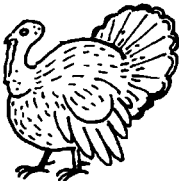
л — — — — —.

П — — — — — не літають. Всі птахи мають такі дзьоби і лапки,
щоби здобути їжу та давати собі раду там, де живуть. Деякі птахи, такі як
г — р — — — — та л — — — — — мають такі
дозволяють їм легше сидіти на галузках. Інші мають
пазурі, щоб лазити по деревах.

Д — — — — — має гострий дзьоб і стукає в дерево та витягає собі хробаки.
Ін — — — — — та фазани мають сильні лапки
та грабують в землі за їжею.

С — — — — — має великі очі і вилітає вночі. Вона
спокійно шукає жаб та пільних мишей.

Деякі птахи живуть над водою. Вони мають довгі
лапи та довгі дзьоби. Це чаплі, чайки, пісочники, і мєви.

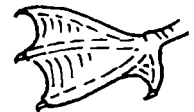

П — л — — — — — навіть має свою торбу на рибу.

Птахи, які плавають мають перетинчасті лапки.

Вони уживають свої лапки, як весла. К — — — — —, г — с — — — —,

л — б — — — — плавають.

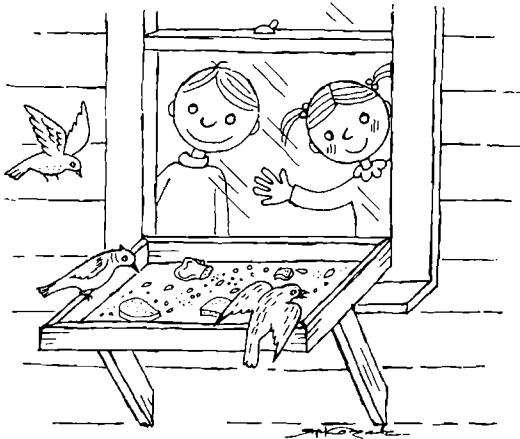
Майже всі птахи роблять собі гнізда, де
самичка-мама пташки зносить яйця.

Зозуля трохи лінива і завжди зносить яйця у чужих гніздах. Мама і тато годують малят. Вони вчать їх літати та шукати поживи.

ДОСЛІД НА ОСІНЬ:

1. Спостерігати пташок у вашій околиці
2. Чи деякі зимують на вашому подвір'ї? Які відлітають на зиму?
3. Прислухайтеся до різних звуків — чи можете відрізнити пташок.
4. Для пташок, які зимують, змайструйте хатку або дощинку, де можете насипати зернят, хліба або кришки з хліба і кістку. Налийте в мисочку води.
5. Запізнайтеся з українськими назвами птахів: бузько, журавель, соловейко, сорока, ворона, ластівка, дятель, струсь, горобець.

ХРЕСТИКІВКА З ПТАХАМИ

ДОЗЕМО

1. Кажє: кра-кра
2. Має гострий дзюб, стукає ним у дерево і витягає хробаки
3. Птах, який не літає, але швидко бігає
4. Символ Америки
5. Має велику торбу, куди ховає риби

ПОЗЕМО

3. Має великі очі і вночі літає
6. Кукає і зносить яйця в чужі гнізда
7. Пташка, яка цвірінькає
8. Літає над морем
9. Плаває по воді і веде своїх малят за собою

Розв'язка на обкладинці

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пошану Дорогих, Батька бл. п. Антона Чайковського і бл. п. Бориса Ржепецького складаємо 50.00 дол. на фонд стипендії студентам в Бразилії.

Ірена і Др. Теодозій Сеньківські, Філядельфія.

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Конопасевич**, членки 21 Відділу СУА в Брукліні, матері нашої подруги Маргарети, складаємо 30 доларів на Музей СУА.

Пластовий Курінь "Спартанки"

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **О. Крилошанина Василя Танчака** складаємо 25 дол. цеглину на Музей СУА в Нью Йорку

Марта і Інж. Нестор Базарки Вітон, Мд.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **О. Крилошанина Василя Танчака** — складаємо 25 дол. цеглину на Музей СУА в Нью Йорку

Люба і Інж. Роман Книш Еликат Ситі, Мд.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **О. Крилошанина Василя Танчака** — складаємо 25 дол. цеглину на Музей СУА в Нью Йорку

Поля і Володимир Книш

В першу дуже болючу річницю смерті **Найдорожчої Мами бл. п. Софії Саврас** складаємо 20 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

ДІТИ

Замість квітів на могилу бл. п. **Бориса Ржепецького** мужа дорогої нам п-ї **Марійки** складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

І. і М. Покорські та Віра Левицька-Кліш

Замість квітів на могилу дорогого вуйка **о. Павла Теодоровича** складаю 10 дол. на Фонд Музею, а дружині **Вірі** висловлюю щире співчуття.

Лідія Бурачинська, Філядельфія

В першу болючу річницю смерті **Найдорожчої мами бл. п. Софії Пасічинської**, складаю 10 дол. на Музей та шлю в далеку Австралію сердешну подяку всім, що старалися уприємнити останні роки життя покійної.

Ірена Левицька з родиною

Замість квітів на свіжі могили бл. п. **Володимира Смолинського і бл. п. Інж. Михайла Вінтоніва**, мужів наших членок, **Анни Смолинської і Анни Вінтонів** складають на Фонд Музею СУА: по 10 дол. **Анна Смолинська**, дружина, **Богдан Смолинський**, син з родиною, **Йоганка Кагн**, 6 дол. **Марія Турко**, по 5 дол. **Зеня Грабович**, **Ірина Луців**, **Наталка Миколаєвич**, **Ольга Турчин**, **Віра Гриценко**, **Ольга Федорів**, **Таня Давіньон**, **Лідія Козицька**, 4 дол. **Христина Зомерс**, 3

дол. **Славія Шудлюк**, 2 дол. **Анна Чопек Разом 85 дол.**

Членки 97-го Відділу СУА Бостон

Замість квітів на могилу бл. п. **Др. Євгенії Єржківської** складає на Музей СУА 25.00 дол. цеглину

57 Від. СУА в Ютиці, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Миколи Черника** із щирими словами співчуття Родині на Музей СУА зложили: 15 дол. **Стефанія і Іван Луків**, 10 дол. **Барбара і Ярчо Бойчук**, **Ольга і Ярослав Заремба**, 5 дол. **Ярослава Гусак**, **Марія Герус**, **Ірена і Роман Левицькі.**

Разом 50.00

Замість квітів на могилу бл. п. **О. Лотоцької** складає на Музей СУА 10.00 дол. цеглину (через 63 Відділ СУА)

Юстина Козак членка 63 Від. в Дітройт

Замість квітів на могилу бл. п. **Лева Шеховича** складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. а родині покійного висловлюють глибоке співчуття.

Ольга і Іван Феदिшини, Дітройт

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Гусака** в першу болючу річницю бл. п. нашого **незабутнього брата і вуйка** складають на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Марія і Ярина Турко

В першу болючу річницю б. п. **Галини Захарків** моєї **дорогої і незабутньої сестри** складаю на передплату журналу **Н. Ж.** для **Бабусі**

Сестра Стефанія Фелькер

В пам'ять бл. п. **Василя Козаченка** свого **дорогого мужа**, складає на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

дружина Ірина Козаченко

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Козаченка** складає на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол., а родині покійного висловлює глибоке співчуття.

Євгенія Українець

Замість квітів на могилу бл. п. **Др. Омеляна Лебедовича** з Дітройту складає на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. а родині покійного висловлює глибоке співчуття.

Маруся Зарицька з мамою Іреною Милиновською

Замість квітів на могилу бл. п. **Мирослави Притули** складає на Запасний Фонд "Наше Життя" 5.00 дол.

Стефанія Євчук з Бінггептону, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Лева Шеховича** складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол., а родині покійного висловлює глибоке співчуття.

Леонтина Галяженко чл. 63 Від. СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Олени Лотоцької** складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол., а родині покійної висловлюю глибоке співчуття.

Леонтина Галяженко ч. 63 Від. СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Мирослави Притули** **незабутньої** нашої **приятельки** складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол., родині покійної висловлюють глибоке співчуття.

О. Чернобицька з сином Юрієм — Австралія

В пам'ять бл. п. **Олени Лотоцької** **великої громадянки** складає на Музей СУА 10.00 дол. (через 47 Відділ СУА)

Юстина Крисюк

В пам'ять бл. п. **Ярослава Гузара** складаю на Музей СУА 100.00 дол., а родині покійного висловлюю глибоке співчуття.

Ірина Качмарська

Спростування псмилки. У 6-ому числі **Н. Ж.** помилково — в першу річницю — повинно бути в шосту — болючу річницю смерті бл. п. **Др. І. Белея.** Просимо пробачити.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

СПРОСТУВАННЯ

57 Відд. СУА, Ютика

У "Нашому Житті" ч. 6 за червень ц. р. у **звідомленні** про загальні збори 57 Відділу СУА подано склад **Контрольної Комісії:** **С. Чорна, В. Величко, І. Запаранюк.**

Повинно бути: **М. Боднарчук, В. Величко, І. Запаранюк.** Просимо вибачити.

12 ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Загальні Збори відбулися дня 24 січня, 1976 р. **Гостею** на Зборах була голова **Окружної Управи Огайо** **Марія Грушкєвич.**

До нової Управи ввійшли: **Дарія Древницька** — голова, **Дарія Городиська** — заступниця голови, **Неоніля Винярьська** — кореспонденційна секретарка, **Євгенія Гіщинська** — протоколярна секретарка, **Юлія Трач** — касирка,

Референтками стали: **Леся Кусяка і Ірена Сахно** — господарські, **Люба Дармохвал** — виховна, **Неоніля Когут і Варка Тимків** — суспільної опіки, **Анна Завадівська** — пресова, **Леся Кусяка** — делегат до УЗО

Контрольна комісія:

Дарія Войтина, Таня Космос, Іда Котилевич.

Анна Завадівська
пресова референтка

РІЧНІ ЗБОРИ

25 ВІДДІЛ СУА В РОВД АЙЛЕНД

Загальні річні збори Відділу відбулися 1 лютого 1976 р. Нову управу вибрано в такому складі: Ірена Ключас — голова, Таїса Кузьма — заступниця голови, Таїса Децик — секретарка, Марія Чировська — касирка. Референтки: організаційна — Т. Кузьма, культурно-освітня — Т. Децик, суспільної опіки — І. Ключас. Контрольна Комісія: Юлія Фліс, Ева Сорока, Галина Біла.

Таїса Децик
секретарка Відділу

29-ий ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори Відділу відбулися 15-го червня 1976 р. Окружну Управу репрезентувала її голова Марія Юзефович.

Збори рішили жертвувати на Музей СУА дохід з льотерії в сумі 445 дол., доповнений з каси Відділу до висоти 500 дол., а на Запасний Фонд "Нашого Життя" призначено суму 100 дол.

До нової управи ввійшли: Оксана Оришкевич — голова, Ляля Савин — заступниця голови, Наталка Масник — кореспондентка секретарка, Віра Маркевич — протоколярна секретарка, Ева Зеленко — касирка. Референтки: Марта Стадник — культурно-освітня, Слава Сенюта — організаційна, Параня Завертайло — суспільної опіки, Оксана Ванджура — голова виховної референтури і члени: Устя Рехтицька, Віра Олексій, Ліда Трухла, Роксоляна Гілічінська, господарські референтки — Віра Дзюлінська (вишивана забава), Галина Грушецька (маскова забава), Таня Банюк (перекуска на сходинах). У склад радіо-колегії ввійшли — Галя Коленська і Орися Покорна, керівником ансамблю стала Дарія Яросевич, референтками танків — Роксоляна Гілічінська і Оксана Роздольська, відповідальна за інвентар — Катя Івашишин.

Контрольна Комісія: Марія Гриневич, Таня Винниченко, Гертруда Ванджура.

Юлія Кокорудз
секретарка загальних зборів

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю: від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ВЕРЕСЕНЬ

без дати	Осінній базар	16 Відд. Мінеаполіс
без дати	Вечір українських опереток	22 Відд. Чікаго
без дати	Доповідь "Українська музика" — Майстренко	105 Відд. Ст. Айленд
1-30-го	Виставка української вишивки і різьби у Нортбрук Публічній Бібліотеці	29 Відд. Чікаго
11-го	Вписи до садочку казок	29 Відд. Чікаго
11-12-го	"Історичний одяг українки" Балтімор	64 Відд. Н. Й.
18-го	Членки Відд. з чоловіками йдуть до театру й на вечерю	29 Відд. Чікаго
18-го	Початок курсу мережок — веде Е. Вацик	1 Відд. Н. Й.
25-го	Вечір 100-ліття Стефаніка	82 Відд. Н. Й.
26-го	Вечір пісні і слова	1 Відд. Н. Й.
26-го	Кольорама — виставка дитячої творчості	86 Відд. Ньюарк

ЖОВТЕНЬ

без дати	Забава для підлітків та печення бараболі на оселі "Карпати" у Віскансіні	29 Відд. Чікаго
без дати	Літературний вечір	102 Відд. Гемонд Мунстер, Інд.
без дати	Забава-маскарада	105 Відд. Ст. Айленд
2-3-го	200 і 100-ліття "Українські дні" в Бетлегем	91 Відд. Філядельфія
9-го	Вишивані вечерниці	101 Відд. Чікаго
9-го	Реферат д-р С. Карпінської "Українська жінка в політичному і літературному житті"	1 Відд. Н. Й.
9-го	Історичний одяг українки в Бетлегем	64 Відд. Н. Й.
16-го	Вечір молодих талантів	82 Відд. Н. Й.
17-го	Товариська зустріч з виставкою молодих мисткинь	84 Відд. Чікаго
24-го	Літературний вечір: Діма і Л. Коленська	21 Відд. Н. Й.
24-го	"Білосніжка" — дитячий вечір з Пасейку	86 Відд. Ньюарк
24-го	Китайська лотерія	28 Відд. Ньюарк

ЧЕТВЕРТИЙ СПИСОК ЧЛЕНОК СУА, ЯКІ ЗАКУПИЛИ 10-ТЬ ДОЛЯРОВІ ЦЕГЛИНИ ВІД 1 ЛЮТОГО ДО 31 СЕРПНЯ 1976 Р.

1 Відділ — Нью-Йорк

Теслюк Софія, Баран Михайлина, Моцюк Ірина, Книш Михайлина, Дудинська Осипа.

4 Відділ — Нью-Йорк

Марія Демедчук-Чучман.

10 Відділ — Філадельфія

Барилляк Софія, Дубницька Марія, Гарасевич Доля, Гомзяк Галина, Гайдучок Олімпія, Гентош Іванка, Івасів Євгенія, Котович Олена, Котович Наталія, Костюк Євгенія, Коморовська Софія, Кондра Мирослава, Козак Ірина, Кульчицька Галя, Криль Іванка, Лопатинська Наталія, Луців Марія, Луців Валентина, Лащенко Ніна, Матла Ростивлава, Мак Софія, Макух Євгенія, Макух Степанія, Маланчук Ольга, Матківська Анна, Медуха Ірина, Мельник Марія, Мізак Катерина, Мацьків Наталія, Лихо Анна, Палевич Мирослава, Петик Іванка, Пирська Євгенія, Петрівська Ірина, Подоляк Євгенія, Рудакевич Оксана, Стерпак Стефанія, Шиприкевич Олена (3 цеглини) Шумська Софія, Турчин Марта, Чубата Варвара, Яремчишин Наталія, Утриско Галина.

11 Відділ — Трентон

Сердюк Л., Тритяк О., Мриглоцька Л., Дзаман О., Осадца Б., Ковшевич К., Кузик Д., Панасюк Е., Галета М., Имцик Р., Гуслай Н., Юрчинська Н., Микитин О.

12 Відділ — Клівленд

Сахно Ірена, Бородайко Ірина, др. Войтина Дарія, Винярска Неоніля, Вирста Ліда, Гіщинська Євгенія, Городиська Дарія, Дайчаківська Надія, Дрвницька Дарія, Завадівська Анна, Когут Неоніля, Котилевич Іда, Кусяка Леся, Топорович Оленка, Тимків Варка, Юлія, Трач Хома Стефанія.

13 Відділ — Честер

Анна Мінчак, Лідія Грабова, Тетяна Стельмах.

18 Відділ — Пассейк

Зірка Береза, Христя Бук, Таня Бутович, Зеня Брожина, Оксана Воронка, Ляриса Герман, Оля Дяченко, Анеля Касіяненко, Уляна Кобзар, Віра Кутна, Оксана Крочак, Марта Ключас, Ліда Крамарчук, Марійка Кукуруза, Галина Лойко, Марійка Луцька, Ірина Мащак, Люба Остапак, Леся Палюх, Ірина Праматаров, Аніта Роїк, Маруся Садницька, Марта Сай, Дарія Фарміга, Орися Чучак

20 Відділ — Філадельфія

Марія Галій, Оксана Генгало, Донна Когут, Оля Мосьондз, Аня Літинська, Стефанів Наталія.

21 Відділ — Бруклін, Н. Й.

Кордуба Ірина, Ребізант Анна, Кука Віра, Н. Н., Дачгун Тессі, Рейнарович Марія, Скібєн Лілі, Слюсар Стефанія, Стефанишин Марія, Козак Параскєвія, Н. Н.

26 Відділ — Дітройт

Михайлина Шандак, Анна Ганиш, Ванда Каліш, Єлисавета Мадич, Катерина Кобаса, Текля Голєнда Олена Бабій, Марія Воскрес Ірина Кушнір, Ірина Решетилевич Стефа Лужецька, Анастасія Осадчук, Анастасія Полюляк, Параня Марко, Анастасія Завінська, Катерина Хом'як, Анна Філіпів, Марія Малинович, Анна Байко, Розалія Крушельницька, Юлія Кульчицька, Марія Григорчик, Людвіка Борискєвич, Марія Сагайдак, Розалія Кулек

28 Відділ — Ірвінгтон—Ньюарк

Мандрусак Надія, Дереш Павліна, Степова Євгенія, Духнич Ольга, Лисинецька Іванна, Яворська Осипа, Пласкєвська Євгенія.

33 Відділ — Клівленд

Оля Іпчишин, Михайлина Ставнича

36 Відділ — Чикаго

Юськів М., Перович К., Пірко А., Родак М., Слободян Д., Зеліско А.

43 Відділ — Філадельфія

Богачєвська Анна, Богачєвська Ольга, Бофчук Мирослава, Гаврилів Ірина, Гораєцька Оксана, Гриців Лукія, Данилів Марія, Дольницька Христина, Євсєвська Марія, Жилава Анастасія, Конрад Кароліна, Кохановська Марія, Куземська Марія, Лукасєвич Ольга, Маковська Вікторія, Максимович Анна, Мамчин Ірина, Михайлєвська Емілія, Олійник Анна, Оранська Надія, Перфецька Наталія, Процик Марія, Рудаєвська Софія, Райнер Ірина, Ракоча Стефанія, Скіра Дарія, Сохор Марія, Стебновська Ольга, Суха Анна, Тарнавська Марта, Татарська Марія, Терлецька Ярослава, Угорчак Марія, Федорів Іванна, др. Цісик Тетяна, Чайківська Людмила, Чума Ірина, Ярош Ірина, Яцкевич Олександр.

46 Відділ — Рочестер

Таня Бабюк, Слава Коба, Катерина Кузеляк Марта Шмігель, Люба Шмігель.

47 Відділ — Рочестер

Е. Бобєрська, А. Боднар, М. Дзус, А. Єйна, К. Лялька, М. Малаховська, М. Матковська, В. Мотика, Н. Чорнобіль.

64 Відділ — Нью-Йорк

Ірина Гошовська, Лідія Осінчук, Софія Стець, Ірина Гарріс, Оксана Климович, Дарія Ломницька, Уляна Старосольська, Дарія Цвіль.

72 Відділ — Нью-Йорк

Дорота Чупа, М. Лисогір.

73 Відділ — Бріджпорт

Герич Марія, Болонна Марія, Галикевич Текля, Шуст Олександра, Чєрнявська Анна, Тарасюк Анна, Пердаківська Ольга, Лупа Ольга, Сливінська Марія, Захарко Марія.

89 Відділ — Кергонксон

Барусєвич Софія, Тхір Марія, Чєрник Осипа, Бєдрій Оксана, Слободян Ганя, Хоманчук Агнес, Василик Оля, Яців Лідія, Смішкєвич Марія, Шпак Софія, Яримович Оля, Федьків Ефрозина, Ленєць Оксана, Ганкєвич Анна, Савчук Оля, Горняткович Дарія, Квас Магдаліна.

90 Відділ — Філадельфія

Кліш В., Гайдук О.

92 Відділ — Менвіл, Н. Дж.

Марія Демчишин, Стефанія Гаврилук, Ефрозина Прядка, Мирослава Стахів.

93 Відділ — Гартфорд

Галина Олексяк

100 Відділ — Картерет

Михайлина Серєдоха, Євгенія Федак

РОЗВ'ЯЗКА ХРЕСТИКІВКИ З "РОЗВАГА—ЗАБАВА"

ДОЗЕМО

1. Ворона
2. Дятель
3. Струсь
4. Орел
5. Пелікан

ПОЗЕМО

3. Сова
6. Зозуля
7. Горобець
8. Мева
9. Качка